

KÖVETKEZŐ ÁRAK:

A kiadványok árva:
 A kiadványok árva:
 Helyben készült kordva:
 Helyben készült kordva:
 Helyben készült kordva:
 Helyben készült kordva:
 Helyben készült kordva:
 Helyben készült kordva:
 Helyben készült kordva:

TISZÁNTUL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden vasárnap a hó 15-ig
 Helyben készült kordva:
 Helyben készült kordva:
 Helyben készült kordva:
 Helyben készült kordva:
 Helyben készült kordva:
 Helyben készült kordva:
 Helyben készült kordva:
 Helyben készült kordva:

NAGYVÁRAD május 14

Hobbes teóriája

(Dr. H. L.) Magyarországon immár tökéletes a rendetlenség. Ma-holnap fenekesül fölfordul minden. Valamennyi társadalmi rétegünk nyugtalan és több-kevesebb korrumpált, egyfelől önkénykedések folynak, másfelől gonoszlelkű izgatások és ezek következtében zavargások. Az ország déli és délkeleti felében a nemzetiségek között egész télen szociáldemokraták lázítások dúltak föl a békét s örökös izgalmat keltettek. A tavasz kezdetével egymást érték az ipari munkássztrájkok. Ez még nem volt elég. A félrevezetett, tanulatlan nép, meg a nehéz viszonyok között küzdő, hitetlen, hazátlan munkások romboló tömege mellett egyszer csak sztrájkolni kezdtek az előbb mindig megbízható pontos államvasutak alkalmazottai is.

A vasutasok forradalma még le sem csillapult, amikor Biharban halomra lőtték a közveszélyes oláh szociálistákat a csendőrök. Ugyanekkor tört ki a fuvarosok sztrájkja is s a fuvarozó szekereket rendőrök, meg szuronyos katonák kísérték a főváros utcáin. Vázsonyi általános munkássztrájkot emlegetett, Polónyi parlamenti sztrájkjal fenyegetőzött a közelmúltban. Ily körülmények között csodák csodája, hogy a vörös május ünneplése utcai harcok nélkül múlt el. Ne feledjük azonban, hogy a szociálisták fővárosi tüntető körmenetében az idén csak-

nem ötvenezer ember vett részt, akik között már ott voltak az *egyetemi hallgatók* is szervezett sorokban, fölratos táblák alatt és ott voltak a *vasuti munkások* is. E nagyfontosságú csoportosulás mellett kisszerűnek látszik ugyan, de nem csekély károkkal járna és a helyzet illusztrálására nagyon is alkalmas a most vajudó hentessztrájk.

Látnivaló ezekből, mennyire elfajultak a magyar közállapotok. Ilyen viszonyok mellett nemsokára minden műhelybe, minden tüzhely mellé, sőt minden ember mögé majd katonai, csendőri és rendőri őrizetet kell állítani, ha ugyan egyszer még utóbb a szuronyok is ki nem mondják majd Polónyi inicziatívájára a sztrájkot, amelyet aztán végre ágyuszóval lehet csak elnyomni.

Ki teremtette ezt a helyzetet, ki juttatta ideig az állapotokat Magyarországon? Azt mondják sokan, az obstrukció a maga tulzáisaival és féktelenkedéseivel. Szó sincs róla, van ebben az állításban igazság. Az obstrukció ex-lex állapotot teremtett s a törvényen kívül álló zavaros helyzetben sokon halásztak és sok mindenféle mérges betegség elharapózott. A baj kitörését tehát csakugyan siettetette az obstrukció, akaratán kívül. De hát ki hozta a nemzet nyakára az ex-lexet, ki idézte elő az obstrukciót, ha nem — a liberális rendszer?

Százsor ismétljük, hogy Magyarországon minden bajok főforrása a liberális rendszer, a kormányzati rendszer, amely mindent elerkölcstelenített, elszegényített

és elkészerített. Ez a rendszer már régóta lejárt, de azért még mindig erőszakolják. Már nem kell senkinek, már nemcsak törvényes fegyverekkel, már meg nem engedett eszközökkel is küzdenek ellene. Nem győzheti le többé ellenit fufanggal, csak fegyveres erővel tudja lecsillapítani a zajongókat, akkora az elégedetlenség, a kavargás. Ma-holnap minden irtóháborúra indul egymás ellen. Megvalósul Hobbes teóriája: bellum omnium, contra omnes.

Uj, tiszta rendszer, új politikai alakítások kellenek. A liberális rendszer uralkodhatatlan, örökös izgatottságban tartja az országot és ekkorra zürzavarban alkotásra képtelen, minthogy minden idejét a lázongók fékentartására kell elfecsérelnie.

Vajha mielőbb ülne már a kibontakozás órája, hogy kigöngyölhetné lobogóját az a várvavárt új irány, amely a nemzeti hagyományok konzerválásával új lendületet adna állami, társadalmi és közgazdasági életünknek.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 14.

Elnök: Perczel Dezső az ülést megnyitja, felolvastatja a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Madarász József kifogásolja, hogy abban idegen szavak fordulnak elő; mint például »dotáczió«, kéri ehelyett a »hozzájárulás« szó alkalmazását.

— Budán tenyészik.

— Ott nem.

— De igen a szt. Lukács-fürdőben. Kitábel Pál vitte oda Nagy-Váradról, hol a Püspök-fürdőben július és augusztusban közönséges.

— Tehát Nagy-Váradon tenyészik.

— Igen. Most már a nevére is emlékszem: Nymphae thermalis D. C. A kerek levélnek az alsó lapja szennyes ibolya színű s a levél karimája fogas.

Kerner úgy meg volt hatva, hogy felkelt s a nagyszámú hallgatóság jelenlétében kezét fogott velem s akkora kitűnő irt be a nagy könyvbe, mint a fegyvergyár, melynek egyik szobájában ment a vizsgázás végbe.

Akkor nem gondoltam, hogy ez lesz az utolsó kitűntetés, ami ért s érni fog...

II. József császár ünnepe.

Szent-András előestéjén Bécs ünneplő ruhát öltött és II. József császár, akit a magyar történelem kalapos királynak, nevez trónra lépésének századik évfordulóját ünnepelte. A nagy

leánykák részére ruhának való ajom, és pettyes, fehér batistok, fehér keztyűk, harisnyák, egész füzös és spanguls fehér fél cipők **MEGÉRKEZTEK**

„TISZÁNTUL“ TÁRCZÁJA.

VISSZAEMLEKEZÉSEK.*

Irtá: Dr. Zsolna.

Prof. Kerner.

Kerner Antal udvari tanácsos a bécsi egyetemen a növénytannak volt a nyilvános rendes tanára. Akkor jött éppen Innsbrukból. Fiatal éveiben a budai reáliskolában tanított s a hazai flóra tanulmányozásán évenkéntesztül folytonos és ernyedetlen szorgalommal működött. Midőn 1867-ben a magyar világ kitűnő, Kerner aki nem tudott magyarul, kénytelen volt megválni tanári állásától s mint-hogy kitűnő szakképzettsége s tényleges és folytonosan komoly flórisztikai buvárkodása, növényélet és idomtani önálló észleletei folytán rövid idő alatt kapacitás lett, az osztrák kultuszminiszter előterjesztésére egyetemi tanárnak ne-

vezték ki. Már tul volt a hatvanadik életévén, midőn vizsgálatra jelentkeztem. A kalendárium csinálók egyezernyolczzázyolczzanegyedik évben november 14-ikét irtak vala. Kerner igen szerette a magyar ifjakat s midőn észrevette, hogy nehezemre esik a német beszéd, azt mondá:

— Elég az nekem, ha latinul mondja meg a növény nevét.

S aztán 15—20 növényt mutatott. En mindegyiket latin nevéen szólítottam, sőt hozzá tettem még az illető szerző nevét is péld.: Gentiara verra L.; Fritillaria montania Hoppe; Delphinium orientale Gay etc. etc.

Az öreg csak nézett. Ez sok egy orvos-növendéktől.

— Mo még ezt — mondá — s egy fehér vízi-rózsát mutatott, melyet én nyomban megismertem, de kitűnőre utaztam s tettem magam, mintha nem ismertem volna meg.

Nem szóltam semmit.

— Pedig ez az ön hazájára igen jellemző növény — mondá ő.

*Szemelvények a szerző emlékiratainak I-ső kötetéből

Pünkösdi ünnepekre, bérnyálás alkalmára

Fábry Testvérek divatárházába Nagyvárad, Fő-utca **Telefon 76.**

Elnök: Az idegen szó egy ellenzéki részből használtatott egy interpellációban.

A jegyzőkönyvet ezután hitelesítik.

Elnök jelenti, hogy Apponyi Albert gróf gróf négyheti szabadságot kért egészségi okokból és ezért lemond a delegációbeli tagságáról.

A Ház ezt tudomásul veszi.

Áttérnek a napirendre. Harmadszori olvasásba is elfogadják a jegyzői javaslatot.

Elnök megállapítja a legközelebbi ülés napirendjét, mely szerint a Ház hétfőn tartja legközelebbi ülését, amelyen átveszik a pénzügyi bizottságnak a beruházásokról szóló jelentéseit. Erdemleges ülésre csak csütörtökön gyűlnek egybe, amikor tárgyalják a beruházási javaslatot és az 1884. évi IV. t.-cz. által Szeged szabad kir. városban föllállított középítészeti tanács hatáskörének újabb meghosszabbításával a belügyminiszter javaslatát.

Ezzel az ülés d. e. 11 órakor véget ért.

A beruházási javaslat a bizottságban.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délelőtti 11 órakor folytatta tanácskozását a beruházási törvényjavaslat részletes tárgyalásával.

Az ülésen **Falk Miksa** elnöklété alatt részt vettek: **Tisza István** gróf miniszterelnök, **Lukács**, **Hieronymi**, **Tallian**, **Plósz**, **Berzeviczy** miniszterek, **Popovics**, **Granzenstein**, **Mohay** államtitkárok és a miniszteriumok szakközegei.

Elnök az ülést megnyitván, kezdetét vette a részletes tárgyalás, amelynek során a címet változtatlanul elfogadták.

Az 1 §-nál **Szerb György** azt kéri a kormánytól, hogy a karánsebesi vasutvonal fejlesztése tekintetében mi történik. Ez a petrosényi szénbányák miatt is fontos. Kéri a vonal mielőbb való kiegészítését.

Hieronymi kereskedelmi miniszter azt válaszolja, hogy a karánsebes-hátszegi vasut kiépítése nagyon fontos, de miután régebben vannak olyan törekvések, melyek szerint az mint h. é. vasut egészítették ki, a kormány nem gondolta ezt elsőrendű kiépítendő vasutnak. Oda fog törekedni, hogy ez a vonal mint vicinális építtessék ki, amivel e vidéknek kétségtelenül fontos érdekét elégíti ki.

Szederkényi Nándor: A beérkezett kérvényekre hívja fel a figyelmet. Így Nyitra vármegye kivánságára, mely ellenzi a vágvölgyi vasut fejlesztését, továbbá arra a kérvényre, mely a baja—bezdáni összeköttetés ellen adott be.

A nagy-bereznai vasutra tett kifogását ma is fentartja, de indítványt nem tesz.

Teleki Sándor gróf arra hívja fel a figyelmet, hogy az ország keleti részén Máramaros-Szigettől kezdve Díváig minden közlekedési eszköz hiányzik. Ezen segíteni kell, mert e területen sok ezer ember lakik, kéri a kereskedelmi minisztert, hogy tekintsen e vidékre és segítsen rajta.

Heltai Ferenc előadó az 1. §-nál megjegyzi, hogy csak egy kérvény adatott be és ez Bezdán községe.

A nyitramegyei kérvényt a Házban be nem adták. Bezdán község azt kéri, hogy állami közúti hidat kapjon; javasolja, hogy ezt a kérvényt adják ki a kormánynak, nem lévén kapcsolatban a jelen javaslattal.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter: Miután Nyitra megye közönsége több módon indított mozgalmat az iránt, hogy vasutait építsék, meg kell jegyeznie, hogy ezzel a vágvölgyi vasutak kettős vágánya semmi összefüggésben nincs, — mert ez utóbbi feltétlenül szükséges.

A forgalmi adatok teszik azt szükségessé, mert e nélkül a forgalom le nem bonyolítható, arról lehet tehát csak szó, hogy a galántha—nagy-szombati rész két ösvényága halasztással el, de ez sem lehetséges, mert közte ékelve maradna az a rövid vonal egy vágánnyal, a mely üzemi kezelési szempontból veszélyes, az építési sorrend persze az lesz, hogy a legelső vonal épül előbb. Ami már most Nyitra megyét illeti, ennek minden vasutja ki van már építve és így csak az a kényelmi szempont nincs kielégítve, — hogy gyorsvonatok nincsenek.

De ezt első sorban tekintetbe venni nem lehet, hogy e miatt a vonat átépíttessék, — a fokozatos kiépítéstől nem zárkozik el, de igéretet nem tehet. Az ország keleti részének nyújtandó segélyre vonatkozólag előadja, hogy Máramaros megyének vasut tekintetében minden jogosult érdeke ki van elégítve. Kiépíttetlen csak a visóvölgyi vasut, de annak nincs csat-

lakozása, csak ha megegyezés jönne létre ez irányban az osztrák kormánnyal. Egy konzorcium évek óta igyekszik ezt, mint vicinális vasutat kiépíteni és így nem lett volna indokolt ezt felvenni a javaslatba. A Beszterce-naszódmegyével való összeköttetés nem elsőrendű fontosságú.

Az iparpártolás terén minden kezdeményezést szívesen fog támogatni, de az ipari telepek sürű népességet keresnek, ez az oka, hogy itt nehezebben megy az ipari telepek létesítése. De erre törekedni fog és a faipar és háziipar fejlesztését felszámolva tekinti.

Teleki Sándor gróf: A figyelmet különösen Szolnok-Doboka északkeleti részére hívja fel, hol egy a magyar, mint a román lakosság szegénysorsu. Ezen segíteni kell akár vasutépítéssel, akár ipari vállalatok létesítésével.

Bedő Albert: Utalva Bezdán község kérelmére, arra hívja fel a figyelmet, hogy Bezdán kérvénye szerint 50 százalékkal kevesebbe kerülne az áthidalás, mint Bajánál.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter: Az általános utirány **Baja és Báltaszék** összeköttetése mellett szól, mint természetes utvonal mellett. A vonatnak Bezdán fele terelése tetemes költségeket okozna. Ami a bezdáni kérvényben a talajra vonatkozólag van felhozva, laikus észrevétel és jelentőséggel nem bír.

Az 1 §. változtatlanul elfogadtatott és Bezdán község kérvénye a kormánynak kiadatni javasoltatik.

A 2. és 3. § t együttesen tárgyalták.

Szederkényi Nándor a *motorkocsik* alkalmazását illetőleg tesz kérdést.

Heltai Ferenc: Megjegyzi, hogy az ügylégi vasutra vonatkozólag alternatíva áll fenn. Egy harmadik szempontra hívja fel a figyelmet, hogy az üzemet a helyi érdekű vasutaknak adják át, hogy a kezelés az egész vonalon átadható legyen, a h. é. vasut magasabb tarifája volna alkalmazható.

A harmadik vashid.

— *A réti polgárok akciója.* —

Mikor a nagyváradi állatvásárokat a város és az össi-i puszták közötti területre helyezték át, nyilvánvaló lett, hogy előbb-utóbb ki kell építeni Széles-utca és az állatvásárok között a harmadik körúthidat.

A réti polgárság nemrég erős akciózt indított ennek a megvalósítása érdekében. Az aprólékoságig menő részletességgel megokolt kérvény 700 polgár aláírásával ment be a tanácshoz s innét került véleményezés végett a városi főmérnökhöz.

A réti polgárok meg lehetnek elégedve a főmérnök véleményével, mert abban nemcsak helyesli a harmadik hid létesítését, de nagyon sürgősnek jelzi annak kiépítését.

Köszeghy József főmérnök, aki már annyi jelét adta ügybuzgalmának és a város szépitése iránti törekvésének, ezt a kérdést is felhasználja, hogy a város egy régi szépség hiányát eltüntesse. A Szt László-téri idétlen vashidat óhajtja levinni a Rétre s a város központján diszesebb hidat tervez.

A főmérnök véleményét érdemesnek tartjuk az alábbiakban szó szerint közölni:

Tekintetes Tanács!

A 4457/1904. sz. határozatra Rét városrész lakosainak kérvényére tisztelettel jelentem, hogy emez ügyben a kérelmező városrész lakosságával teljesen egyetértek, sőt a harmadik hid létesítését annyira sürgősnek tartom,

fáklás menethez, mely a Ferenc-József kaszárnyától indult ki, a körúton csupa kíváncsiságból én is hozzá csatlakoztam. Szerettem volna visszafordulni, de a nép áradat viit magával s elsodort a József-térig, hol a szobor talpzata s a burg (»Bécsnek büszke vára«) föl voltak diszítve. A szobor mellett két obeliszk meredt az ég felé melyek egyikén ez volt írva aranyos betűkkel: »Az emberiség tisztelőjének«, a másikán: »Szeretet és hála jeléül«; amott még »1780«, itten pedig: »1880«. Másnap járkálás közben szem-tanuja voltam, miképen vonultak a József tere az egyes pártok küldöttségei száz meg száz hintón, parlamenti tagok erkölcsi testületek képviselői, burchenschaftok, a néhai császár szobrát megkoszoruzandók.

A karambóle.

Nagy bőjt volt, mikor minden állat megindul, csak a bűnös nem busul. A bécsi magyar egyetben választmányi tag voltam s választmányi ülésre igyekeztem föl a másodrendű lépcsőn. Szűk csigalépcső volt. S egyik fordánál lépteket hallok, mintha valami jókedvű fiatal teremtes iparkodnék lefelé a lépcsőn. Ugy is volt. En meg fel igyekeztem s ő arról mitsem tudott. Egyszer csak megcsuszik egy apró láb s a következő pillanatban egy gyönyörű leányka hullott a karjaimba s ha hirtelen föl nem fogom, összetöri magát. Magam is

megtántorodtam kissé, de erős karjaimmal akaratlanul átfogtam a derekát, miközben gyönyörű arca az én arczommal akaratlanul érintkezésbe jött s a szó szoros értelmében egymáshoz voltunk sajtolva, a nő egyik karja vállamat ragadta meg s én érztem a lány keblének lihegő mozdulatait. A következő pillanaton kibontakozott karjaimból, tündér szép orcái hajnalszínűek lettek s úgy tördelé:

— Bocsánat, uram!

— En meg azt akartam mondani, hogy »én meg köszönöm«, de a következő pillanatban eltűnt s az életben többet soha sem találkoztunk.

De gustibus non est disputandum.

Pozsonyban jártam. Színházban voltunk. Epen a »Peleskei nótárius«-t játszották. En Plavetz Gyula és Jeszenszky Ignác ág. ev. theologusok között ültem. Plavetzen tul Krutchnitt Antal nézdegélt a páholyok felé. Mögöttünk fiatal és szép nők ültek s különösen egy volt közöttük — egy barna menyecske! — a megtestesült gyönyörűség. Kissé hangosan s kissé pozsony-megyei magyarsággal beszélt, s egy kissé affektált is.

— En jobb szeretek egy szép nőt nézni, mint egy szép férfit — mondá barátjának.

— En is — mondám visszafordulva . . .

Férfi fehérneműek méret után és teljes uri kelengyék a legelegánsabb kivitelben, a leggyorsabban készíthetők **Róth M. utóda** kalap- és uridivat üzletében. **Férfi- és női-czipők** kizárólag a legjobb készítmény.

hogyan annak a közúti vasút fővezetési vonala megnyitásával, valamint az új fővezetési burkolás elkészültével közforgalmi és gazdasági szempontokból okvetlenül készen kell állania.

Az építkezést tanulmányozom s arra az év végéig konkrét javaslatot is fogok tenni. E tekintetben a megoldást abbas látom, hogy a Szent László-téri körözshid mostani díszetlen vasszerkezete leszereltesse és ez a szerkezet középső nyílásként a Széles-utca-vásártéri hidhoz állíttassék. Ezen a helyen céljának és rendeltetésének nagyon jól meg fog felelni, annál inkább, mert az ott szükséges 110—120 méter széles áthidalásban két kisebb szélső parallel ívű nyílás közep részeként ez a szerkezet perspektívában is sokkal jobban fest majd, mint a mai egy nyílású kiemelt állásában, ahol az egész környékbeli építmények térhatását egyszerűen agyonnyomja.

A Szent-László-térre valami egészen szabad kilátást nyújtó díszes vasbeton szerkezetet, vagy pedig valami díszesebb függőműves, vas utazott függőműves szerkezetet kombinálók.

Pénzügyi nehézség nincs. A közúti alap terhére az építési tőke finanszíralisa minden nagyobb nehézség nélkül eszközölhető lesz, annál inkább, mert az utóbbi 2 évben a közúti alap terhére fenntartott utczákat majdnem mind kikövezték. A jövő évi közúti költségvetés terhére burkoló munkául nem marad hátra más, mint Kálvária-utca külső szakasza. Fejlesztésre tehát bizonyos amortizációs részlet beállításaként egész biztonsággal számíthatunk.

Töreksem azon, hogy ezen művelet műszaki részével a pénzügyi megoldás mértékéig, augusztus 1-ig elkészülhessek, hogy aztán az 1905., 1906. évi közúti költségvetésnél pénzügyi konkrétumokról tehessek indítványt.

Ha javaslataim keresztül fognak menni, akkor a hid jövőre elkészülhet.

Ezzel egyidejűleg az új hidban egy új vámtárgyat fogunk nyerni, melyre a vámjogositvány kieszközölése iránt majdan a műszaki műveletet külön terjesztem be.

Méltóztassék ezt további javaslataim bevitelével tudomásul venni.

Nagyvárad, 1904. május 12.

Köszeghy József,
főmérnök.

A keletázsiai háború.

Pétevár, május 14. A külügyi hivatalban levő jelentések szerint teljesen alaptalan az a hír, hogy a kínai hatóságok és a mongol tábornokot kintasították Mukdenből. A kínai hatóságokkal szemben való magatartás nem változott.

Hírek Niucsvangból.

Niucsvang, május 14. A város környékét rablóbandák fosztogatják. Több idevaló gazdag benschülöttet elragadtak, hogy váltságdíjat erőszakoljanak ki. Azt hiszik, hogy Pavlov Alexejev tengernagy pekingi helyettese igyekszik Kínát rábírní, hogy vállalja el a környék közigazgatását.

Tegnap este Kaicsutól hét mérföldnyire, délnyugati irányban japán kémeket láttak.

A japán hadsereg egy része északnyugati irányban vonul Szuzian felé. Nagysága még ismeretlen, de bizonyára jelentékeny. Azt sejtik, hogy az oroszok hadseregüket Mukdenből Karbinba vezénylik.

Porth-Arthur teljesen el van vágva egy a vasúti mint a táviróforgalomtól. A hatóságok azonban kijelentik, hogy mindennapos táviró-

forgalmuk van és hetenként háromszor futár útján tartják fenn az összeköttetést. Az oroszok visszavonulásukkor felgyújtották a pályaudvarokat és mindazokat az élelmiszereket, amelyeket nem vihettek magukkal. Sok kínai házat is feldúltak. A kínaiak attól tartanak, hogy az oroszok egészen kifritik a vidéket. Az összes meglévő épületeket elpusztítják. A Niucsvangban kínai kézben levő árukészlet a legjelentékenyebb egész Mandsuriában. Értékét 60 millió dollára becsülik.

Egy japán torpedó pusztulása

Tokió, május 14. A japán torpedónaszád (48 szám) elvesztéséről még a következőket jelentik: A torpedónaszád úgy pusztult el, hogy több ostromot állt ki és a talienvani, a Merr és Deet-öbölben aknákat és egyéb akadályokat pusztított el. A hadműveleteket a harmadik hajóhad Kataoka tengernagy vezénylete alatt végezte. A hajóhad tegnap reggel korán érkezett a Kerr-öbölbe. Az „Icsukusima”, „Nisin” és „Miako” nevű páncéloshajókat elkülönítették a hajóhadtól azzal a parancssal, hogy a parti ütegekre löjjenek, míg a torpedóhad a kikötőkre vigyázott és aknákat után kutatott. Egy másik torpedóhad, mely Port-Arthurt figyelte, csatlakozott a hajóhadhoz és ugyancsak a kikötőre ügyelt. A Miako egy század gyalogságot fedezett fel. Miután a kikötőt délután 3 óráig őrizték, a két torpedónaszád, amelyeknek feladata a felügyelés volt, elpusztította a Kerr-öböl nyugati partján levő aknákat és táviró-vezetéseket fedeztek fel a takusani félsziget partján. Hotta hadnagy és négy tengerész partraszállottak a japán hajók ágyúinak védelme alatt. Megmászta egy magaslattal és elpusztították a táviró-vezetéseket.

Tokió, május 14. Három orosz csapat és pedig két nagyobb és egy kisebb tünt fel. A hajóhad közeledett a parthoz és rájuk lött. — A Miako egy kutató utján a Deep-öbölben a Robinson előhegységtől északnyugatra orosz őrséget talált. Az oroszok erejét tíz századra becsülték. Ezek visszavonultak a hegység mögé. A 48. és 49-es számú torpedónaszádok nagy aknára bukkantak a Kerr-öbölben. Több robbantási kísérletük eredménytelen maradt. Hirtelen robbanás történt, amely a 48. sz. torpedónaszádot két részre szakította. A hajó 7 percz múlva elsüllyedt. A hajóhad csolnakai segítségükre siettek és megmentették a sebesülteket. Három felfedezett aknát ártalmatlanná tettek.

A hajóhad bevégezte őrszolgálatát és este 6 órakor visszatért a hajóhad zöméhez.

Sanhaikvan, május 14. Egy Niucsvangból érkezett, 12-éről kelt magánlevél jelenti, hogy egy japán hadosztály 20 mérföldnyire délre áll a várostól. Az oroszok azt mondják, hogy a tegnap hallott ágyútűz a Dasicsao mellett lévő tüzérségtől eredt.

Körözsvölgyi hangulatok.

Immár három hete, hogy a szerencsétlen elesdi véres vasárnap elmúlt, de azért Elesden még mindig ez képezi a szóbeszéd tárgyát, kivált, ha idegen ember kimegy.

Az idegen persze, rögtön azt kérdi, hogy mi volt ennek az eseménynek a tulajdonképeni oka.

Hallgasson meg mindenféle magyarázatot és akkor rájön, hogy mi minden játszott ott közbe, hogy azt a délutánt elöidéztek.

Emlékezhettünk vissza, hogy mikor a szabadelpárt nemrégiben ott gyűlést tartott, milyen csuf fiaskóval végződött az. Fájt ez, az illető vezető embereknek nagyon. Hogy köszö-rüljék ki a csorbát?

A negyvennyolcasok szervezkedő gyűlést akarnak tartani? Igen! Sorba járnak a közeli falvakat, és feltűzik a szocializmus izgatóitól anélkül is fanatizált népet, hogy gyertek be akkor vasárnap, mert a 48-asok azt akarják, hogy a templomokról levegyék a keresztet, és a papotoknak nem lesz szabad oláhul beszélni.

Ehrenfeld ur, mint valami kertületi kormányzó, pecsétes levelet küldött ki, hogy jelenjenek meg és ne engedjenek szóhoz jutni senkit.

Es az oláh, ha pecsétes levelet lát, azt hiszi, hogy ez vagy a megyéről, vagy a törvénytől jöhet és vakon engedelmeskedik a benne foglaltaknak.

(Mindenesetre ügyes fogás a szocialista táktól.)

Más zugapostolok meg avval izgattak, hogy jön Kossuth, lesz nagy földfelosztás, lesz evés-ivás, és tényleg sokan jöttek be türes ütegekkel, hogy a mit nem bírnak meginni, azt viszik haza.

Ott állottak fenn a téren. Ember ember hátán.

Egyszerre az egyik sarok ház előtt rövid egymásutánban fehér zsebkendők kezdenek lobogni a tömeg közül, és rá nemsokára a csendőr-mestert lelövik. Az elesdiek mondják, hogy ezek a kendőlobogatók mind idegen, nadrágos emberek voltak, akik evvel adták a jelt. Hogy kik voltak? Honnan lehetne tudni? Mert mikor kiűtött a baj, — mint a kámfor el-tűntek.

A halottak száma jóval több, mint a megnyiról hivatalosan van tudomásunk. Hányan szaladtak haza és pusztultak el otthon nyomorultul?

Egy tinódi oláh paraszt, amint meghallotta a lövöldözést, elkezdett eszeveszetten futni, meg sem állt hazáig, ott rögtön lefeküdt és fel sem kelt többet. Tüdőgyulladást kapott, meghalt.

Mondják, hogy az az általános futamodás valami rémes volt. Mintha ellenség üzte volna őket, úgy rohantak egymáson keresztül, — pedig már jóval túl voltak a veszedelem színelhelyén.

Hogy mennyire el voltak a tömegek izgatóik beszédjéül bizakodva, mutatja az is, hogy mikor már a csendőrök löni kezdtek, ügyet sem vetettek rájuk, csak kiabálták: Ne féljete semmit. Vak töltés az, nem szabad ezeknek ráni lönni. Az egyik a vele szemben tüzelő csendőrré karóval rohant rá. A csendőr lö. A golyó keresztül megy a szemén; a karót előre ejti, ő maga meg hanyat vágódik és kucsujá betakarja vértől eltorzult arcát. Egy másik

Jó czipő, jó czipő, jó czipő,
jó czipő, jó czipő, jó czipő,
jó czipő, jó czipő, jó czipő

egyedül

REICHARD áruház

czégnél Fő-utczán kapható.

egész közlelőti üti meg a csendőrt. Ez szuronyával keresztül szurja, mire földre rogy. Ott akkor fölkap egy követ, de mire föbe üthette volna a csendőrt, az belelő és csak azután huzhatta ki belőle szuronyát. A harmadik be-szalad egy udvarra és ott köveket szed össze. Egy golyó az utcai ablakon behatol, a szembe levő ajtón keresztülfaróva kimegy és leteríti az udvaron követ szedő alakot.

Rémes látvány lehetett a küzdelem a kutyákkal.

A sebesültek kötözgetésével voltak mindnyájan elfoglalva és csak későn vették észre, hogy a kutyák a szétszórtan fekvő holtak vért nyalogatják.

A lapok közlése, hogy a vér patakokban folyt, egy cseppelt sem túlzott. A nyomok most is látszanak, dacára, hogy be vannak szórva. Mikor kinn voltam éppen eső esett és a vér kiült a földből.

Azt azonban hagyjuk meg az élesdiok kedvtelésének, hogy minden vakolat hullásra, vagy hiányra, mely egy házon mutatkozik, rögtön ráfogják, hogy az csendőrgolyóknak a helye.

Hogy szükség van-e még a katonákra? Elesden nincs, de a környéket tekintve, igen. Nyíltan hangoztatják, hogy egyszer csak majd elmennek a katonák és lesz akkor majd ne mulass.

A rémlátás is közreműködhetik, de az tény, hogy magam nem szeretnék pl. Réven, nem hogy nadrágos ember, de nadrág sem lenni. Elesden pedig sem fészolgabíró, sem jegyző.

Katonáink, különben jól érzik magukat. A 10-ik század van kint és a legénység eltekintve attól, hogy jól kosztoltatják őket, még mulat is, előadva, illetőleg ismételve egyes jeleneteket: a rémes napról. Csak a tisztek *Mankesch* kapitány, *Psybis* főhadnagy, *Czani* és *Grácz* hadnagyk, azok unatkoznak szörnyen.

A váradai női nem különben igen megnövelte a személy forgalmat Elesdre. De meg a divatárusokét is. Mind kalaposon jelennek meg és amint végiglejtnek a zugsführer ur vagy káplár ur karján, még az Elesdiek is igen jóízűt nevetnek rajta.

Ilyen most nagyjában a közhangulat Elesden. Es hogy nem kellene ilyennek lenni, bizonyosság az, hogy régi, tiszteletben élő élesdi uriemberek mondják, hogy jó nép ennek a vidéknek a népe, csak hogy nem tud már megélni. Ezen kellene valahogy segíteni, nem pedig olyan elhibázott könyöradomány gyűjtéssel. Csak elhültem, mikor ott nekem Elesden azt mondják, hogy evvel csak újabb bajt fognak előidézni. De mikor megmagyarázták, hogy most már mindenki tudja és mindenki jog-

czimet tart rá és ne kapjon semmit, akkor kész a vélemény, hogy az urak most is csak annak adnak, aki velük tart, meg akinek van és akkor meg nemcsak az urakra, de még a segélyben részesültekre is rárontanak, — hát igazat adtam nekik.

Ha jó is volt az a nép, de most elszánt, fanatikus és vad. Hogy vissza lehessen téríteni a régi kerékvágásba, valami erős radikális orvosszere volna szükség. Enélkül sohse lesz ott nyugalom. (He.)

UJDONSAGOK.

Menekült boxer Nagyváradon.

Egy idomtalan, esetlen formájú sárga ember öltött tegnap a szemünkbe. Kék vászonból varrott, szokatlan fotmájú, bő zubbonyában fejére csavart, fekete czopfjával a sárga tenger parti szapora fajta kifejező típusa ez az ember. A mi nyugati arcokhoz szokott szemünknek kifejezéstelen, intelligenciátlan, szögletes arcán az idegen, tartózkodó bátortalansága látszott. Tétován bámészkodva járkált a kíváncsi emberek között, mint aki nagyon nagyon idegen a mi Körözsparti köházás városunkban. Képzelt az a jóleső meglepődés ahogyan ez a sárga ember felénk fordult, mikor egyik hírlapíró kollégánk angolul szólította meg. Szapora dadogó szájárással beszélgetett azután a jól megtermett khinai.

Elmondta, hogy most khinai műtárgyakkal kereskedik s hosszú világtörő barangolásában ide is elvetődött. Budapestre Debreczenbe jött, s most ide is betévedt a mi városunkba.

Szapora szavaival előbb tartózkodva válaszolt a kérdéseinkre, de aztán megeredt a nyelve s betérve egyik kávéházba előszedgette írásait s elmesélte mi sors vette ide messze idegenbe a sárga tenger partjáról.

Őt a Singapoori konzulátuson kiállított pecsétes levelen a sárga jövevény neve: *Tehen Sü Nem* politikai üldözött.

Elmesélte aztán, hogy boxer lázító volt s a nagy forradalomban vezető szerepe volt otthon a Janczekjang völgyében. Az ő lázító beszédeire pusztítottak azok a sárga csordák s ő főlelmetes alakja volt a forradalomnak. A jól megtermett khinai otthon a törpe fajtája között valóban daliás népvészér lehetett, most aztán csendes, műkereskedő, aki végig házalja csecsebecsével a nagyvilágot.

Otthon halálra kereste, kiüldözte a mandarinok törvénye s a népvészér Sanghaiból a múlt év tavaszán megszökött egy angol gőzösön. Azóta sok hányódáson ment keresztül ez az ótromba ember míg Nagyváradig ért. Most itt házal egy pár napig Nagyváradon s nagy feltűnést kelt a járókelők közt. Ma a Püspök fürdő érdekessége lesz a boxer vezér s párnap múlva tovább indul világtörő bolyongásán.

Dr. Karácsonyi János kitüntetése. Egyházmegyénknek érdemes tagját, dr. Karácsonyi Jánost, a kiváló történetírót, ki csak nemrégiben lett egyetemi tanár, újabb nagy kitüntetés érte. Tudományos érdemei elismerésül már 1896-ban levelező tagjának választotta őt a Magyar Tudományos Akadémia, tegnap pedig, mint örömmel értesültünk, az Akadémia nagygyűlése rendes tagjai sorába igattta őt. Ez az újabb nagy kitüntetés, mely tudásaink közül is csak kevésnek jut osztályrésztül, hiszszük, még jobban fogja ösztönözni őt, hogy fáradságtalan kutatásaival újabb fényt derítsen a magyar történet letűnt századaira. Ettől a szép babérkoszorútól pedig, melyet munkásságának elismerésül a legelső tudományos fórum nyújt, egy diszes levél jut egyházmegyénknek is, mely őt nevelte s büszkén vallja magáénak Jic itur ad astra.

*** Nagyváradai iparosok a katonai szállításoknál.** Az országházban és a lapokban évek hosszu sora óta állandó a panasz, hogy a katonaság és a honvédség ruha szükségletének szállítását nem adják a magyar kisiparosoknak és nagy gyárosokat boldogítanak az e czimen kiadott milliókkal. Ugy látszik, hogy a lapok és a keresk. es iparkamarák folytonos ostromának ezen a téren és meg lesz a kívánt eredménye. Orvendetesen értesültünk, hogy Nagyváradon *Bondray* Pál és társai, mindnyájan helybeli csizmadia és cipész iparosok a napokban készítették el és szállítottak Budapestre a honvédség részére 600 pár bakdancsot s azokat a honvéd központi felszerelési raktár bizottsága teljesen megfelelőnek találta. Örömmel regisztráljuk a nagyváradai iparosok sikerét annál inkább, mert tudjuk, hogy mily sok nehézséggel jár, míg a magyar kisipar egy talpalatnyi tért bír hódítani a katonai szállításoknál.

*** Ezüst díszérem egy nagyváradai iparosnak.** A nagyváradai ipar egy újabb kitüntetéséről értesültünk. Csütörtökön szép ünnepély volt Budapest az Országos Iparegyesületben, a mely a nagyváradai ipar haladásáról, fejlődéséről tanuskodott ékesen. Az ország első szaktestülete, az Országos Iparegyesület a kiválóbb iparosok és ipartelepek részére ezüst díszérmeket készítettett s ezzel fejjezi ki az ipar terén kifejtett kiváló működésükért elismerését. Nagyváradról *Lévai* Márton könyvkötőiparos részesült a szép és ritka kitüntetésben. Csütörtökön, május hó 12-én nyújtották át a részére adományozott ezüst díszérmét. *Lévai* könyvkötő és díszmű iparát olyan nivóra emelte, hogy bármely fővárosi hason üzlettel versenyez. Azonkívül kövygyárat és vonalzó intézetet állított, amely hivatva van az osztrák gyártmányt kiszorítani az országból.

*** Vizvezeték a temetőbe** A vízvezeték kibővítésének munkáját már megkezdték. Mikor a köztemetőket rendezték, azzal indokolták a nagy költséget, hogy modern, minden tekintetben megfelelő temetőt akarnak. Az újvárosi központi temető most tényleg rendezve van. A városnál azonban nem gondoltak arra, hogy a vízvezeték ide is kivezessék. Most itt volna az alkalom, hogy az általános kibővítéssel gondoskodjanak erről. Az olaszai köztemetőbe már berendezték a vízvezetékét, ugyanezt elvárják az újvárosi polgárok is, kik annál inkább rávannak utalva, mert a temető dombon

A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre

MITTEILER EDE Nagyvárad,
Fő-utcza.

angol divat férfiszabó-czég

(Uri Casino-épület).

TELEFON 520.

Szövetek méterenként nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be

mely angol szövetekből a legújabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít *férfi-ötönyöket*, s minden e szakba vágó ruhaneműket. — Női costumeket valódi angol SZÖVETEK nagy választékban

fekszik s messze kell lemenni a völgybe, hogy vizet találjanak, amivel a sirokra ültetett virágokat öntözhetik.

*** Nagyvárad angol csikk Jókairól.** A *Daily Express*, ez a hatalmas angol világlap pénteki számában hosszú cikket szentel Jókai Mór életének. Tömör vonásokban ismerteti a nagy író működését, melyhez foghatóak képzelő erő és termékenység dolgában csak Lope de Vega tartja. Rendkívül meleg hangon ír Jókairól, szinte magyar vért érzünk az angol szavak mögött — s nem csalódunk. A *Daily Express* cikkét valóban magyar ember írta, még pedig nagyvárad: *Szabenyi József* hírlapíró.

*** Réti polgárok újabb mozgalma.** A réti polgárok legközelebb a püspök ur 5. Excellenciájához akarnak deputációt vezetni. A püspöki kertnek a Schlauch-tér felől való oldal-ugyanis rendezés alá kerül. A réti polgárok most arra akarják kérni püspök ur 5. Excellenciáját, hogy az építendő új falat beljebb építtesse annyival, hogy az új vonal a Széles-utca északi oldalával egy vonalba hozassék. Ezzel a Rét egy olyan sugar utat nyerne a vasutól kezdve az új hidig, amely nemcsak szépitészeti, de közforgalmi szempontból is, nagyon fontos Nagyvárad jövődjére nézve.

Elhalasztott kegydíjkiosztás. Szmrecsányi Pál püspök havonként kiosztott jótékony adományát tudvalevőleg 15-én szokta kiosztani. E hónapban, mivel 15-ike vasárnapra esik, a kiosztást hétfőn tartja meg Szmrecsányi püspök.

*** A Szacsavayták a 48-as körben.** A Szacsavay Imre asztaltársaság tisztelet tagjai van szerencsém a ma este 8 órakor, a 48-as népkör tágas és jólevegőjű asztaltársaságunknak átengedett helyén (Körös-u. Szabó Gyula-ház) tartandó első társas összejövetelre azon tiszteletteljes kérelemmel meghívni, hogy ez összejövetelünkön részt venni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1904. május 14-én, hazafias üdvözléssel *Zboray Gyula* társelnök.

*** Olasz Akos temetése.** Megható igaz részvétellel helyezték örök nyugalomra tegnap *Olasz Akos* hült tetemeit. Az ügyvédi kar részéről megjelentek: dr. Wallner Odón, Tóth Márton, dr. Imrik Gusztáv, dr. Krüger Aladár az elhunyt kartárs temetésén; a város közönségéből is számosan kísérték utolsó útjára a holdogultat, kinek végső éveit igazi martírsághan teltek, melyet csak övéinek odaadó szeretete aranyozott meg. A temetési szertartást dr. *Fucskics Gyula* plebános végezte *Pálffy Béla* és dr. *Lestyán Endre* segédletével. A háznál történt beszterelés után a koporsót a Szent László-templomba vitték, a honnan a gyász-mise után a központi róm. kath. temetőbe helyezték örök nyugalomra.

*** Visszajött interpellálni.** Az újban megállapított városi közgyűlések ügyrendje tudvalevőleg akként szabályozza az interpellációkat, hogy az interpelláció tárgyát előre be kell írni az interpellációs könyvbe s a közgyűlés első napján 6 órakor, a rendes tárgyalás megszakitásával, kerül sor az interpellációkra. Ez az új rend a csütörtöki közgyűlésen lépett életbe, de az interpellációs könyv üres maradt. A közgyűlés négy órakor véget ért s a bizottsági tagok eltávoztak.

Egyik kurucz városatyja, aki mindenben akkurátus, az új ügyrendet is szószerint vette. Este háromnegyed hat órakor beállított a város-házára.

Természetesen csak a szolgálakat találta már ott, akik takarítottak. Az egyikkel szóba eredt:

— Nem jött még senki a gyűlésre?

— Kérem már 4 órakor vége volt, elment mindenki, még a polgármester ur is.

— Jó, jó, de most 6 órakor lesz az interpelláció.

Még megvárta a derék városatyja, míg elűtötte a városház toronyórája a hatot s aztán vagy busan távozott. Mit ér már a városatyaság, ha még interpellálni sem lehet.

A legérdekesebb a dologban, hogy a dolog megtörtént.

*** Vasuti vágány a villamos telepre.** A városi villamos telep tüzeméhez szükséges szemet a vasut állomástól szekérrel szállítják a telepre. Ez a módzat azonban nem csak költséges, hanem sok bajjal is jár, mert az igáknak órákig kell néha a vasut állomáson várni míg hozzájutnak a vasuti kocsihoz. Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy a közuti vasut régi sertésvásártéri vonalából kiágazólag vasuti vágányt építet a villamos-telep szénraktáráig. A vasuti vágányra a közgazgatási bejárást március hónapban tartották meg, a miniszter kiküldöttének közbejöttével. A kereskedelemügyi miniszter most értesíti a várost, hogy az engedélyt végleg megadta. Az építéshez a napokban már hozzáfognak.

*** A város rendezése.** A szépművészeti és közlekedési szakbizottság tagjait tisztelettel felkérem, miszerint 1904. évi május hó 17-ikén délután 3 órakor a városház bizottsági termében tartandó ülésen megjelenni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1904. évi május hó 12-ikén. Komlóssy József, biz. elnök. Tárgyak: 1. Kálváriatecsza szabályozási vonalának megállapítása. 2. Vitéz-utca rendezési tervének megállapítása. 3. 1903. évben teljesített kövezési munkálatok feltülvizsgálata.

*** Adakozás.** A biharmegyei és nagyváradai négyzet részére *Strasser Alfréd* né 100 koronát küldött, mely jótékony adományért hálás köszönetet mond *ösv. báró Gerliczy Félix* né elnöknek.

*** Madarász apó fölhívása.** Im már 72 éve annak, hogy a magyar Törvényhozó Testületnek tagja vagyok.

Az 1832—6-iki pozsonyi országgyűlésen, mint távollévő követ voltam jelen, majd az 1848-iki már népképviselői rendszer alapján választott országgyűlésen és azóta folytonosan mint Fehérmegye sárkeresztúri választókörletének képviselője vagyok tagja a törvényhozásnak.

Kérem mindazon életben levő barátaimat és ismerőseimet, akik az 1832—6., 1868., vagy az 1861-iki nevezetes országgyűlések bármelyikének tagjai voltak, sziveskedjenek velem tudatni (Molnár-u. 10. sz. a levő lakásomra) jelenlegi tartózkodási helyüket, valamint azt is, mely megyében, községben és évben születtek.

Budapest, 1904. tavaszutó (május) 14-én.

Hazafias üdvözléssel

Madarász József s. k.

A Kakas Márton legújabb számából. A szegedi választás.

Tisza Kálmán elveit szegre akasztotta. Bánffy Dezső báró meg *Szegedre* akasztja.

Bánffy Dezső nem is borsot tör a kormány orra alá, hanem jóféle, erős *szegedi paprikát*...

Agyban párnák közt halni meg...

Fiatal zseni: Jókai is meghalt, Lehnbach is meghalt, Stanley is. Ugy látszik, hogy a halál most a zseniket keresi. Sietek haza, mert nem szeretnék az utcán meghalni.

A fényes ruha.

— Nézd csak Jutka, milyen fényes új ruhát vettem!

— Hát miért tetszett megvenni, ha fényes.

Vagy úgy.

A.: Itt megy egy ember, aki évekig dolgozott az államnak.

B.: Hol? A minisztériumban?

A.: Nem. A fegyházban.

A változatosság.

Hölgy (a tánczosához): Ön nem szereti a táncban a változatosságot?

Ur: De igen!

Hölgy: Akkor legyen szives és ne mindig a jobb lábamra tiporjon.

Önértel.

Egy ur: Most látom csak, milyen szép fogai vannak. Sajátja?

A hölgy (önértésesen): Hát mit gondol? — Tegnap fizettem értük az utolsó részletet.

A tavaszi toalett.

A mama: A virág, Bözsikém, a természet tavaszi toalettje.

Bözsike: Mondd csak mamuska, a természet is olyan sokat veszekszik az urával, amíg megkapja a tavaszi toalettjét?

*** Halálozás.** Egy közliszteleiben állott derék öreg urnó haláláról mély részvétellel értesültünk. Ösv. báró *Staudach Aladár* né szül. *Serényi Jozefa* tegnapi reggel, éle ének 83-ik évében elhunyt. Temetése holnap, hétfőn délelőtt 10 órakor lesz. A családi gyászjelentés a következő:

Alulírottak mély fájdalommal tudatják a szerető nagynéni, unokatestvér, sógornő és rokonnak Ösv. báró *Staudach Aladár* né szül. *Serényi Jozefának* folyó évi május hó 14-én reggeli 3 órakor, életének 83-ik, özvegyiségének 12-ik évében rövid szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyors elhunytát. A meghaldogultnak hült tetemei folyó évi május 26-án (hétfőn) d. e. 10 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint a gyászházból (Kolozsvári-ut 48 szám) a várad-velencei róm. kath. sarkertbe örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise-aldozat május hó 17-én kedden 9 órakor fog a várad-velencei róm. kath. plebánia-templomban az Egek urának bemutatni. Mely végtisztességre az elhunyt rokonai és ösmerősei tisztelettel meghívattak. Nagyvárad, 1904. máj. 14. Aldás és béke legyen porai felett! Vezető: *Alfréd* né szül. *Serényi Irma*, férje: *Vezekényi Alfréd*, fia: *Frédike*; *Serényi Vilma*, dr. *Istváffy István* né szül. *Serényi Jolán*, férje: dr. *Istváffy István*, leányai: *Magda* és *Lili* unokahugai. Ösv. *Serényi Gusztáv* né szül. *Deák Etelka* sógornője Ösv. magyar *Kossa Károlyné* szül. *Tompa Constantia*, *klobusici Blaskovits Lajosné* szül. *Tompa Szidonia*, *Kaszás József* unokatestvérei, *Serényi Gusztáv* unokaöccse.

*** Kutba fult öreg asszony.** Ermihályfalváról írja tudósítónk, hogy a szomszédos *Piskolt* községben *Kerecsi Sándorné* telken a kutba halva találták *Boros Anna* 54 éves süketnéma asszonyt. A szerencsétlen teremtés éjszaka botorkálhatott a kuthoz s az alacsony kut gárdján keresztül belezuhant a 8 méter mély kutba. Az esetről jelentést tettek a nagyvárad kir. ügyészségnek is, a honnan kellő intézkedés történt a vizsgálat megindítására, vajjon nem terhel s valakit gondatlanság, vagy felelőség az öreg süketnéma haláláért.

x Hírek az orosz-japán háborúról

már nem érdeklik a közönséget, de mindig új és érdekes marad *Leitner Lázár kalap-, cipő- és férfi divatárú* nagykereskedő, (Zöldfa-u) változatos szemképrázlatú raktára, melynek megtekintése ép oly szórakoztató, mint hasznos. Most *pünkösdi előtt* különösen ajánlható fenti cég, minden néven nevezendő *cipő-, kalap- és férfi divatárú* cikkek beszerzésére, mert a mellett, hogy csakis a legutolsó divatu cikkek lesznek áruba bocsátva, az árak is hihetetlenül olcsóra vannak szabva, miről a legkönnyebben meggyőződhetünk, ha *pünkösdi* szükségletünk ott szerezzük be. 744

Egy új női divatruház. A Zöldfa-utca 147. szám alatt a jóhírű *Kovács L. és Társa* cég egy új, diszes divatruházat rendezett be, a közönség kíváncsimainak teljesen megfelelően s azt ma vasárnap f. hó 15-én megnyitja, melyre ez uton hívjuk fel olvasóink figyelmét. Bővebb felvilágosítást nyújt a cég lapunkban közölt hirdetése

x Kifünő borok! A Mertz Nándor által forgalomba hozott borok, ma már a legkedveltebbek. Az ár pedig a legmérsékeltőbb! Kávé vevőinek különös kedvezményt nyújt. Melyre nézve útnak mai lapukban megjelent hirdetésére. 747.

x Titokzatos eset. Nagy feltűnést keltett egyik elsőrangú budapesti szállodában két idegen megérkezése, akik az esti órákban minden csomag nélkül, szerény, szegényes öltözkében szobát rendeltek. A portás nem is akart rendelkezésükre bocsájtani lakást, de ezek annyira kérlelték, hogy végre két szobát nyitattott nekik. Közben egy nagy, lepecsételt levelet helyeztek el a szálloda pánczélos vaspénztárába és visszavonultak lakosztályukba. A lelkiismeret nagyon furdalta a portás oldalát és azért óvatosságra intette a személyzetet a két utassal szemben, sőt annyira gyanússá tette az idegenek elzárkózása, szerény öltözkéje és a lepecsételt boríték, hogy a rendőrségre telefonált detektívért, aki kora reggeltől fogva megfigyelés alá vette az idegeneket. Reggelre kelve, lépcsőről lépcsőre követte őket és mennyire meg volt lepve a rend őre, mikor látta, hogy a portás által gyanúsítottak Török A. és Társa bankháza, Budapest, Teréz-körút 46. sz. alá mentek, ahol a borítékból kivett nyerő sorsjegy alapján felvették a nagy főnyereményt. A titokzatosság így vált érdekessé, mely a szegényeket egy csapásra gazdag emberré változtatta Török bankház rendkívüli szerencséje folytán. 683

x Tisztelettel hívjuk fel lapunk olvasóinak szíves figyelmét Sz. KOCSIS JÁNOS katonai, egyenruházati, férfi-szabó czég lapunk mai számában közölt hirdetésére. 606

x Vásároljon Ön osztálysorsjátékot. Gaedicke bankházánál Budapesten, mert aki főnyereményhez akar jutni, annak a szerencsés Gaedickénél kell játszania. 711.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR:

Vasárnap: d. u. Próba házasság, este Suhancz.

Hétjő: Tavasz.

Kedd: Vándorlegény.

Szerda: Cassanova.

Sarsum Corda. Bosnyák Zoltán vezérszék-drámája tegnap másodszer került színre, ezuttal jóval esekélyebb számú közönség előtt, amelyet azonban most sem a darab, hanem a két vendégművész vonzott. Valóban Paulay Erzsike űde, elragadó bájossága s édes anyjának komoly művészete tegnap sem tévesztették hatásukat. Hasonlóképp Bognár klasszikus tökéletességű rabbija is igen tett. Klenovits megint remek organumu, de azért csak automata volt. Szarvasi pedig nem tudta a Richard abbé előkelő, finom kenetességét eltalálni s falusi plébánosnak is egyszerű volt. Az összjáték, főleg az I. felvonásban, akadozott, döcögött — a mint hogy reklámdarabra nem is érdemes sok erőt pazarolni, annak ugyis tapsolnak. A darabnak nincs művészi becse, miért legyen akkor az előadásnak?

Vasárnapi előadások. Ma két előadás lesz a Szigligeti színházban, délután félhét óráig mellett színre kerül A próbaházasság, főszereplők Somogyiné, Szabó Irma, Agnely Irén, Benkő Jolán, Rédei, Dési, Bérczi, Bognár. Este rendes helyárok mellett Konti József Suhancz című operettjét ismétlik meg, a czimszerpet Feledi Boris játssza, kivüle Wlassák, B. Koppán Békffy, Horváth, Bérczi Gyula, Tihanyi játszanak.

Székely Irén vendégfellepte. A Szigligeti színház igazgatósága Székely Irénnel, a nagyváradi közönség kedvenczével szerződést

kötött két vendégszereplésre s a nevezett művész, kedden a Vándorlegény és szerdán Cassanova fő női szerepeiben fog fellépni. Mindkét előadásra már hétfőn d. u. 3 órától lehet jegyeket előre váltani.

A Magyar Világ mint fogadatlán prókátor. Legutóbbi számában a Magyar Világ felcsap a Napló és Friss Ujság prókátorának, a mire senki sem kérte s e két lap tár-suakat dicsérvén a színházzal szemben tanusított maguktartásáért, a Tiszántulba köt bele meglehetősen esetlenül. No ezen nincs is mit csodálni: a cikk a szerkesztő háta mögött került a lapba, akár csak a Nyitlőr, a Nyitlőrben pedig sem szellemet, sem modort nem keresünk.

Azt kifogásolja a cikk, hogy mi a pályázat mellőzéseért adtuk le szavazatunkat s mégis gáncsoljuk a mostani társulatot; lám, a másik két lap anyagi érdekeinek veszélyeztetésével is a pályázat kiírása mellett volt! Ezt az anyagi érdekre való czélzást s az ilyen dicséretet nem fogják lap-társaink megköszönni, ez azonban az ő dolguk. A mi bennünket illet: mi a pályázat mellőzést kívántuk — azért, mert nem ismertünk más pályázni szándékozó igazgatót, a kinek személye nagyobb garanciát nyújtott volna, mint a Somogyi Károlyé.

Ez volt az egyik ok s ez ma is fennáll.

Azután abban reménykedtünk, hogy a pályázat mellőzése Somogyi Károlyt lelkesíteni, buzdítani fogja arra, hogy még jobb társulatot szervezzen, mint az előbbi volt. Ebben a reményünkben alaposan csalódtunk s ennek adunk kifejezést kritikáinkban. Ha buzdítással nem mentünk semmire, hát akkor most feltárjuk a Virágvasárnap óta kétségbeeséssel jelentkező hiányokat ugyanazzal a tárgyilagos őszinteséggel, amellyel az eddigi hibákra is rámutattunk.

Ha az igazgatóra idejében hatni tudunk, annál jobb.

Ha nem, akkor a közönségre is átmegy az a közöny, amellyel az igazgatóság viseltetik a színház iránt.

Ennek némi jelei már mutatkoznak s ha tovább is csak fogyatékokat jegyzünk fel, akkor az igazgató urat nem a buzdítás, nem is a gáncs, hanem az — üres kassa fogja más utra vezetni.

Ez a mi álláspontunk.

Mi nem elbocsátott szereplők, hanem a közönség érdekében irunk. Ezért védjük Somogyit, mikor kellett és rászorult; mások épp akkor támadták, a mikor gyöngé volt. Az igazságot azonban erőssel és gyöngével szemben mindig megírjuk.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 219. Bérletszám 15. (páratlan)

Ma, vasárnap 1904. május 15-én:

délután.

Próba házasság.

Vigjáték

este:

Suhancz.

Operette.

HELYÁROK: Nagypáholy 14 korona. Földszinti és els. emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Zsölye 3 kor. Kőrszék 2 k r. 40 fill. Támlásszék, 2 kor. Erkélyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill., közép 2-ik sor 1 kor. Erkélyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártzések 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy színlap 20 fill.

Jegyek előre váltható a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnás 7 órákor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. órától előre válthatók.

EGYESÜLTEK.

Az orvosegylet közgyűlése. A »Biharmegyei orvos-gyógyász és természettudományi egylet« ma vasárnap, délután 4 órákor Nagyvárad város székházának nagy bizottsági termében évi közgyűlést tartja, melyre az egylet tagjait tisztelettel meghívom. Tár-gysorozat: 1. Elnöki megnyitó beszéd, elmondja dr Konrád Márk. 2. Titkári jelentés, írta dr Edelmann Menyhért. 3. Jelentés a pénztár állapotáról. 4. A könyvtáros jelentése. 5. A tisztviselők és a választmány megválasztása. 6. Emlékbeszéd dr Hovánri Ferencz felett, tartja dr Baróthy Ákos. 7. Emlékbeszéd dr Heiman József felett, tartja Weisz M. 8. Emlékbeszéd dr Grünwald Mór felett, tartja dr Schwimmer Márton. Nagyvárad, 1904. május hó 7-én. Dr Edelmann Menyhért egyleti titkár.

A Lövészegylet gyűlése. A nagyváradi Polgári Lövészegylet választmányának tagjait ez uton is felkérem, hogy 1904. évi május hó 15-én, vasárnap délután 4 órákor a Sporttér termében tartandó választmányi gyűlésen, igen fontos egyleti ügyek megbeszélése czéljából, minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1904. május hó 14-én. Mezey Mihály lövész-mester.

A Keresk. Csarnok közgyűlése. A »Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok« f. évi május hó 29-dik napján, vasárnap, délelőtt fél tizenegy órákor tartja meg saját helyiségében 35-dik rendes évi közgyűlést, melyre a társulat rendes tagjait tisztelettel meghívjuk.

A közgyűlés tárgyai:

1. Elnöki jelentés
2. Az 1903. évi zárszámadás.
3. A választmány indítványai a »Jókai Mór« iskolai alapítvány tárgyában.
4. Elnöki jelentés az »Országos Magyar Kereskedelmi Egylet« nagyváradi kerületének megalakulása tárgyában.
5. Nyolcz választmányi tanácsosnak és három számvizsgálónak megválasztása.

Nagyvárad, 1904. évi május hó 14-ik napján.

Reismann Mór,

elnök.

Várad Mór,

titkár.

TANUGY.

Érettségi és magánvizsgálatok a főreáliskolában. A nagyváradi m. kir. áll. főreáliskolában az ezidei írásbeli érettségi vizsgálatok május hó 16., 17., 18. és 19-én tartatnak meg, a szóbeliek június hó 1. és 3-án. Az egyes osztályokra vonatkozó magánvizsgálatok írásbeli része június hó 3-án, szóbeli része június hó 4-én lesz, mindkét napon d. e. 8 órákor; ez utóbbi vizsgálatokra legkésőbb június hó 2-ig a szükséges okmányok bemutatása mellett jelentkezni kell az igazgatóságnál. — Nagyvárad, 1904. május hó 14-én. A nagyváradi m. kir. áll. főreáliskola igazgatósága.

TAVIRATOK.

A delegáció.

Budapest, máj. 14. (Saját tud. táv.) Széll Kálmán a delegációt megnyitó beszédében megemlékezett a japán háborúról és a Rákóczi hamvainak hazazatáról. A delegáció szerdán kezdi meg a költségvetések tárgyalását.

Az új költségvetés.

Budapest, május 14. (Saj. tud. táv.) Az 1905. évi költségvetés busásan fel-

emelt tételei között megdöbbentő számok szivárogtak ki.

Új ágyukra nyolcvannyolczmillió, haditengerészetre 75 millió van előirányozva.

A túlkadás csak 22 millió s a quota arányában mireánk 54 millió katonai kiadás esik.

Összeütközött vonatok.

Budapest, május 14. (Saját tud. táv.) Királyházáról táviratozzák, hogy az ottani kavicsbányából elágazó vonalon egy személyvonat összeütközött hibás váltóállítás következtében egy kavicsvonattal, 2 kocsi és a lokomotív összezuzódott, 1 ember súlyos, 10-en pedig könnyebb sérülést szenvedtek.

Meghírutott merénylet.

Szevilla, május 14. Tegnap délután abban a pillanatban tartóztattak le egy Dreyfus Albert nevű svájci illetőségű gyanús egyént, amikor a királyi kocsihoz akart közelíteni. Ugy látszik, hogy a rendőrség tévedésből tartóztatta le az illetőt, azt híven, hogy anarista. Dreyfus egy frankforti bankár fia és semmi bizonyíték sem szól ellene. Majdnem teljesen használhatatlan revolvert találtak nála. Dreyfust később ideiglenesen szabadlábra helyezték. Kijelentette, hogy diplomáciai uton fog órást emelni.

NYILTTÉR.

Új Asztalos Ipartelep!

Telephon: 397.

Telephon: 397.

Tisztelettel értesítjük a t. Építész és Vállalkozó urakat, valamint a n. é. közönséget miszerint Nagyváradon, Kálvária-utcza 29. sz. alatt (volt Cognac-gyár), egy a mai kor igényeinek megfelelő asztalos ipartelep létesítettünk, amelyet még május hó folyamán üzembe helyeztünk.

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelt kilencz drb. teljesen új fagegmunkáló gépeink segítségével, képesek leszünk becses megrendelőink munkáit gyorsan és pontosan elkészíteni jutányos árban, melyet annál is inkább megtehetünk, mivel rendelkezünk azzal a gyakorlati képzettséggel, amely lehetővé teszi egy az épület-asztalos, mint a bútorgyártás terén a legkényesebb igények kielégítését is. — Ennek igazolásul egyelőre csak arra utalunk, miszerint egyikünk az ország elsőrangú műipartelepén Thék Endre budapesti épület- és bútorgyárában közel 11 évig műszaki vezető volt, ahol több nagyobb szabású asztalos munka elkészítését is vezette, mint pld. az országház, királyi palota, park-klub stb.

Másikunk pedig a helybeli Rimanóczy-gyártalép vezetője volt ez év május hó 1-ig, több mint tíz éven keresztül.

Költséget nem kimélve száraz faanyagot szereztünk be, hogy tartós és szolid munkát készíthessünk s már is vállalkozunk költségvetések és részlet-rajzok készítésére, hogy rövid idő múlva meginduló üzemünkhöz elő legyünk készítelve.

Együttal felhívjuk asztalos Ipartársaink figyelmét ama elhatározásunkra, miszerint készséggel bocsájuk gépeinket rendelkezésükre mérésért díjazásért használatra, vagyis elvállalunk mindenféle fagegmunkálást u. m. ledarabolást, kigyalulást, hornyolást, csapolást, vésést, vájalást, csap réselést faconnal stb. minden szakmánkba vágó fa kidolgozást.

Tisztelettel

759

Kálmán István és Réh Ferencz.

Meghívó.

A Szent László nyomda részvénytársaság

1904. évi május hó 30-án,

szerdán d. u. 6 órakor a

Kath. Kör könyvtár helyiségében tartja

rendes évi közgyűlését,

melyre a t. részvényeseket ez uton hívja meg

az igazgatóság.

A közgyűlés tárgyal:

Az 1903. évi zárszámadások; az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése az évi mérlegről. 758.

Özv. Jüngling Józsefné

állandó nagy raktára

varrógép, kerékpár alkatrész- és felszerelésekben

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA, (Bazár-épület).

Nagy választék **acetylen-lámpa légtömő és gummiköpenyben** Szakszerűen berendezett **nagy javító MŰHELY.** — **Emalírozás nikkellezés** és bármilyen **javítások** pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Carbit napi árban!

A legjobb gyártmányu

Rössler, Jauernig, Ausztria és Stirián

kerékpárok

vannak állandóan raktáron.

Becsés pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

370

Özv. Jüngling Józsefné.

Bumbera Imre

polgári- és papi szabó.

Nagyvárad, új „Bazár”-épület színház oldal

Van szerencsém a nagyérdemű közönség és Főtisztelendő papság becsés tudomására hozni, hogy a **legújabb divatu** és a **legjobb minőségű** szöveteim raktáron vannak, melyekből a legújabb és legelegánsabb szabás szerinti ruhákat készítem nagybecsű megrendelőimnek.

Különösen felhívom a Főtisztelendő papság figyelmét az összes áruimra, melyet **kizárólagosan csak a Főtisztelendő papság részére** tartok. Állandóan nagy választék **reverenda czimáda** és egyházi **kvadrátusokból Rivétum** fekete és viola színben, továbbá egyedül raktára a mai idény legszebb és lebecsültebb **hit, remény, szeretet övének** (cinculus), mely egyedül **csak nálam** szerezhető be.

Midőn a Főtisztelendő papság és a nagyérdemű közönség becsés pártfogását kérem föl kell említenem, hogy elvem mindig a jó munka jutányos ár volt, melytől eltérni a jövőben sem fogok.

Nagybecsű megrendeléseiket kérve, maradtam kitűnő tisztelettel:

Bumbera Imre,

615

polgári- és papi szabó.

Tisztán kezelt, természetes

HEGYI-BOROK.

Kiváló minőségű boraimat a következők elnyős árban hozom forgalomba:

Kitűnő új-bor	literje:	29 kr.
Kitűnő asztali ó-bor	>	32 >
Kitűnő Rizling	>	36 >
Pecsenye ó-bor	>	40 >
100 liter új-bor		17 frt
100 liter asztali ó-bor		21 frt

Jégbehűtött kőbányai SÖR-raktár.

Kávéból nagy raktár a következők elnyős árban:

Kávé cuba, finom	kilója.	1 fet 60 kr
Kávé ceylon, legfin.	>	2 > — >
Kávé cuba, extra fin.	>	2 > 40 >

Minden kiló kávéhoz, egy kilogramm cukor ajándékul.

Midennemű fűszer-árak a legolcsóbb árban Amerikai szalon petroleum literje 18—20 kr.

Denaturált-szesz eladás.

Helybeli megrendeléseket házhoz szállítunk.

Árjegyzék ingyen!

MERTZ NÁNDOR utóda,

fűszer-, csemege- és borkereskedése

NAGYVÁRAD, Körös-utcza.
747
Telefon 448. sz.

A jó munka a legjobb reklám.

Ki javítja meg olyan bámulatos olcsón és pontosan az óráját, mint

Freund Benjamin.

Miért? Mert a legjobb gépekkel és munkaerőkkel van ellátva. Ékszer vagy órát csak

Freund Benjaminnál

vásárolhat legolcsóbban, miért? mert kis hásszonnal is megelégszik.

Fél árban kinél kap szemüveget, lő- és lázmérfőket, azt is csak

Freund Benjaminnál.

Miért mert megvett potom árért egy egész raktárt.

Van-e törött vagy ócska arany és ezüst eladó vagy cserébe akar.

Freund Benjaminnál

értekesítheti legjobban. Ékszer javítást hallatlan olcsóért eszközöl.

Ki nem tudja, hogy hol lakik az a

Freund Benjamin,

mű-órás, ékszerész és látszerész, az figyelje meg Nagyvárad, Fő-utcza, Széchenyi-szálloda épületében

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget, valamint nagyrabecsült rendelőimet tisztelettel értesíteni, hogy szabóműhelyemet Szilágyi-Dezsd-utcáról május 1-től Fő-utca, Casinó-épület udvarába helyeztem át, a hol is egy a mai kornak megfelelő

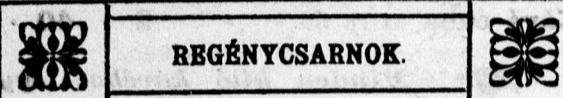
férfiszabó-szalont

rendeztem be és azt a legjobb munkáerőkkel láttam el.

A legfinomabb angol, francia és honi szövetelekből állandó nagy választék áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Szíves támogatást továbbra is kérve, vagyok teljes tisztelettel 740.

Fudally Bálint,
férfiszabó.

ÉVA.

Irtá: Sienkiewicz Henrik. 7

— Jer csak ide, készen vagyok!
— De az ördögbe is, hát én annyira híres ember vagyok? . . . Nem foghatom föl.
Tovább megyek, de mindig ugyanez a jelenség. A tornáczon a házigazdára akadok ép úgy mint csónak a sziklához. Oh jaji! a házbér!
— Uram! — szól a házigazda, — habár önnek gyakran alkalmatlankodtam is, de legyen róla meggyőződve, hogy énért . . . de inkább bocsásson meg nekem! — s e szavakkal a nyakamba borul. Ah értem! Swiateczki talán megmondta neki, hogy nőstülök és azt reményli, hogy eszentül a házbér pontosan meg lesz fizetve. . .
Hadd higgyel!
Repülve futok föl a lépcsőn, mialatt lakásunkból nagy lármá hallatszik. Berontok és az egész műterem tele volt füsttel. Ott találok Rzipinski Julekot, Poterkiewicz Bachot, Cepkowski Franeket, a vén Sludeczkit, Karminskit és Michalak Voiteket, akik ezzel mulatnak, hogy a divat szerint öltözött Bobist ide-oda lökdörik. Midőn engem meglátnak, a félig elalélt Bobist elbocsátják és pokoli lármát csapva kiabálnak:

- Szerencsét kívánunk!
- Szerencsét kívánunk!
- Szerencsét kívánunk!
- Emeljétek föl!

Ebben a pillanatban óriási kiabálással fölemelnek. Én kösznetemet nyilvánítom s megígérem, hogy valamennyit meghívom a lakodalmamra, Swiateczkit pedig vőfélyné választom.
De Swiateczki karját fölemeli s így szól:
— A tökfűlkő azt hiszi, hogy eljegyzésére kívánunk neki szerencsét.
— Hát mihez?
— Mit? Hát nem tudsz semmit? — kérdették többen.
— Én nem tudok semmit, de hát az ördögbe is, mit akartok?
A Papir sárkány mai számát kezembe adják s össze-vissza kiabálnak:
— Olvassd a táviratokat!
A táviratokat hirtelen átfutottam és a következőket olvastam:

— A Papir sárkány eredeti távirata: Magorski képe: »Zsidók a babyloni folyón« a Szalonban nagy érdemjellel lett kinttutva. A bírálók nem tudnak elég szavakat a mester érdemének kellő magasztalására. Wolf Albert a képet valósággal megnyilatkozásnak nevezi. Hirsch báró a képet tizenötezer frankot ajánl.

— Elájulok! mentsetek meg! — Eszem megáll . . . egy szót sem vagyok képes kiejteni. Tudtam ugyan, hogy képem sikerült, de ily sikerről nem is álmodtam.

A Papir sárkány kezemből kiesett. Ok azt a földről fölemelik és a legújabb hírek közül a távirat magyarázatára szóló cikket felolvassák.

Első közlemény: A mestertől halljuk, hogy a képet szép székvárosunkban szándékozik kiállítani.

Második közlemény: A helybeli művész-társaság alelnöke részéről, a mesterhez intézett kérdésére, hogy vajon száudékozik-e képét Varsóban kiállítani, azt felelte: »Jobban szeretném, ha művem nem lenne Párizsban eladva, hanem inkább Varsóban kiállítva!« Reménylünk, hogy ezen szavak utódaink által a mester sirján (isten adja minél később) olvastatni fognak!

Harmadik közlemény: A mester édesanyja a Párizsból érkezett távirat által okozott izgalom következtében beteg lett.

Negyedik közlemény: Ezen számunk zár-takor értesültünk, hogy mesterünk édes anyja egészsége helyreállt!

Ötödik közlemény: A mester Európa valamennyi nagy városaiból meghívót kapott képének kiállítására.

E nagyszerű hazugságok hatása alatt lassanként eszméletre térek. Ostrzynski a Papir sárkány szerkesztője, a Kazia régi imádjója, úgy látszik esztét vesztette, mert a dolog csakugyan minden mértéket felülhalad.

Magától értetődik, hogy a képet legelőször Varsóban fogom kiállítani, de először, erre vonatkozólag még nem nyilatkoztam, másodsor, a művész-társaság hozzám semmi kérdést sem intézett, valamint én sem adtam semmi feleletet harmadsor, édes anyám már kilencz éve, hogy meghalt, és végre senkitől sem kaptam képem kiállítására meghívást.

De e pillanatban azon gondolat villant át agyamon, hogy hátha a távirat ép oly igaz, mint az öt közlemény? . . . Hátha Ostrzynski, aki egy fél év előtt Kaziatól kosarat kapott, — ámbár a szőlők pártját fogták, — lóvá akart tenni? Nohát az esetben fejével, vagy más e félével fog lakolni, — mint ez valamely opera szövegvéskönyvében áll! — De a kartársak azon biztatással megnyugtattak, hogy ha Ostrzynski a közleményt hamisította is, de a távirat minden esetre valódi.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Méhészek és gyazdák figyelmébe.

Az Országos Méhészeti Egyesület (Budapest VII. ker.) különös tekintettel arra, hogy méhészettel leginkább kigazdák, tanítók, kisiparosok és egyéb kiskeresetű emberek foglalkoznak, kik a legtöbb esetben az első mékast is alig tudják megszerezni a midőn megkezdik a méhész-kérdést, — kezébe vette a Dzierzon kaptárak és az okszerű méhész-kérdéshez szükséges eszközök és kellékek, nevezetesen mézpergetőgépek, mülépprések, mülépek, aczél és bádóg tárgyak, mézszállító bödönök és némely gazdasági tárgyak gyártását és **önköltségi dron való közvetítését** oly csélből, hogy a méhész-kedést minél olcsóbbá és a legszegényebb embernek is lehetővé tegye.

Az ezen tárgyakról szóló árjegyzéket kívánatra mindenkinek ingyen és bérmentve megküldi az egyesület. Azonkívül a méhész-közönség méz és viasztermelvényeinek értéke-

sítését, a közösen előre megálapított eladási ár biztosítását és a postatakarékpénztár utján való kifizetését is **elvallalja minden provisió nélkül, sőt ingyen és bérmentve szállító edényeket is ad kölcsön.** A múlt évben 780 métermázsa méz került értékesítésre. Végül az egyesület mindenféle méhészeti és szállítási ügyekben ingyen ad utbaigazást.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1904. május hó 9—10. napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmi szerekeknek.

Tiszta buza 14.60 14.40. Kétszeres buza 12.—11.80. Rozs 12—11.60 Arpa 10.80—10.60— Zab 10.40—10.20. Tengeri 10.40 10.20 Borsó 32.— Lencse 36.— Bab 17.—. Köles-kása 24.— Burgonya 5.20 100 kiló lángliszt 28.60. Zsemlyelisz 27.80. Fehér kenyér liszt 27.40. Barna kenyér liszt 25.—. Széna farral 4.40. Sózott szalonna 164.—. 6 kiló zsup-szalma 20. 150 dkr. alom-szalma —. 12 1 köbméter búkkfa 6.50. Tölgyfa 6.—. Cserfa 6.70. 1 kiló marhahus I. oszt. 1.12. Marhahus II. o. 1.04. Marhahus III. o. —. 96. 1 liter ó-bor 1.—. 1 liter új-bor —. 64. Pálinka —. 72. Szilvapálinka 1.60. Szesz 2.—. 1 méterm. kőszé 21.50. 1 mm. nyers faggyu 48.—. 1 mm. olvasztott faggyu 68.—. 1 mm. szappan 48.—. 1 mm. birka gyapju —. 1 mm. magyar gyapju —. 1 htr ó-bor 60.—. 1 htr új-bor 34.—. 1 mm. méz 1.80. 1 mm. kemény faszén 3.20. 1 mm. puha faszén 3.—. 1 mm. kendermag 22.—. 1 mm. köles —. 1 mm. repce —. 1 mm. dió 60.—. 1 mm. mogyoró —. 1 mm. aszalt szilva 52.—. 1 kgr. savanyu káposzta —. 24. 1 kgr. szalonna 1.52. 1 kgr. sertés-hus 1.28. 1 kgr. juh-hus —. 73. 1 kgr. vereshagyma —. 18. 1 kgr. foghagyma —. 53. 1 kgr. bors 2.20. 1 kgr. paprika 400. 1 kgr. barna kenyér —. 22. 1 ltr. kőolaj 44.

Forgalmi kimutatás 1904. május 9.
10-án Tiszta buza körülbelül 270 htr. Kétszeres buza 80 htr. Rozs 120 Arpa 80 htr. Zab. 100 htr. Tengeri 170 Burgonya 150 htr.

Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy 100 drb. Félhizott 150 drb. 2 éves(ől feljebb 100 drb. 1 éves(ől 2 évesig mintegy 150 drb. Süldő 220 drb. Malacz 280 drb. Hizott marha 150 drb. Jármos ökör 520 drb. Fejős tehén 180 drb. Borju 220 drb. Bivaly 9 drb. Juh és kecske 670 drb. Ló 552 drb.

Marha ártáblázat 1904. május 9-én.
1 pár I-ső rendű jármos ökör 600—730 kor.
1 pár II-od rendű jármos ökör 540—600 k.
1 pár III-ad rendű jármos ökör 320—580 k.
1 drb fejős tehén 130—270 k. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 170—340 k. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 140—230 k. 1 drb veres borju 26—52 k. 1 db fél éves borju 50—86 k. 1 drb egy éves borju 58—120 k. 1 drb két éves borju 80—200 k. 1 drb hizott sertés 100 kgr.-ként 110—116 1 pár fél éves sertés 50—64 k. 1 pár egy éves sertés 70—140 k. 1 pár két éves sertés 110—200 1 drb ló 160—260 k. 1 pár ökör bőr 40—50 1 pár tehénbőr 26—36 k. 1 pár borjabőr 10—20 k. 1 pár ló bőr 10—20 k.

Értéktőzsde

	Budapest, máj. 14.
Oszták hitel	698.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

	Budapest, máj. 14.
Buza áprilisra	7.58
Buza október	7.36

Tengeri	6.86
Rozs okt.	8.6
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.900

Hívatlos árfolyamok.

Budapesti áru- és értéktőzsdén 1904. máj. 14-én

Magyar aranyjárdék 4	1.18
Magyar koronajárdék	97.80
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2 %	89
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2 %	---
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	---
Magyar földterhermentelési kötvény 4%	98
Halmérsai jog megváltási kötvény	98.20
Horváth szlavon földterhermentési kötvény	---
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	1.51
Tiszazabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	99.85
Osztrák járdék papírban	99.45
Osztrák járdék papírban	118.50
Osztrák járdék aranyban	99.45
Osztrák korona járdék	152.50
Osztrák államsorsjegyek	16.05
Osztrák magyarban részvény	749.50
Magyar hitelbankrészvény	6.87
Osztrák hitelintézet részvény	688.75
Párisi vista	19.07
20 frankos arany (Napoleon'dor)	117.25
Németbirodalmi márka	284.47
Londoni vista	95.40
20 márkás arany	28.44

SZERKESZTOI POSTA.

Dr. H. L. Vas-Jobbágyi. A pünkösdi cikkek meg van, készségesen fogjuk közölni. Szives időzlet!

H. G. Helyben. Mi arról az áttérésről szóló hírt az ünnepélyes átvételnél közreműködő egyik lelkésztől kaptuk, annak hitelességéhez tehát nem fér kétség.

V. VUCSKICS GYULA.

Az első magyar vitorla-vászon-, és jutaáru-gyár nagy raktára

Radó Samu és társa

Nagyvárad, Kossuth (Sas) utca. Bihar kávéházzal szemben.

Hazai ipar! Telefon szám 240. Gyári árak

Mindenféle Gabona zsákok.	Vizhatlan Asztal ponnyák.
Lisztos zsákok.	Cséplő ponnyák.
Gyapju zsákok.	Kazán ponnyák.
Szalma zsákok.	Sátor ponnyák.
Méremag zsákok.	Szekér ponnyák.
Só zsákok.	Rostáló ponnyák.
Zsák vásznak.	Repeze ponnyák.

Ponnya vásznak.

Az első magyar len- és jutaáru-gyár eredeti árszabása szerint árusítanak.

Gépszijak, varró- és kötő-szijak, bocskoros minden méretben; továbbá elsőrendű gépolajok, tolvotte gépkendős, kocsikenőcs s más e szakba vágó gazdasági cikkek nálunk be szerezhetők.

Szegedi kenderfonó-gyár kiváló gyártmányai: kender- és len-zsákok, gazdasági kötelek, zsinórok, gurtnik, kévekötelek, tömlők, kender, kőcs stb. állandóan raktáron vannak bármely mennyiségben. — **Vizonteláru-ítók árkedvezményben részesülnek.** — A t. gazdaközönseget szolid kiszárlásról előre is biztosíthatjuk. 698

Kiváló tisztelettel

Radó Samu és társa

zsák és ponnyakölcsönző intézete !!

170—1904. Vh. szhoz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhirre teszi, hogy a Nagyvárad vidéki kir. járásbíróságnak 1904. évi V. 66/1. számú végzésével dr. Burger Árpád ügyvéd által képviselt Első magyar gazdasági gépgyár felperes részére **Opris Tógyer és neje** kardói lakos alperesek ellen 2511 kor. 56 fill. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 2630 kor.-ra becsült ingóságokra a nagyvárad-vidéki kir. járásbíróság 1904. V. 66/2. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felfoglaltatós követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna alperesek lakásán Kardó községben leendő megtartására határidőül **1904. évi május hó 25-ik napján délután 8 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt gőzkazán és cséplő garnitúr, kézi tűzi fecskendő, mérleg, hévér, csikók, tehének, borjúk, széna s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldött-nél irásba, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Nagyváradon, 1904. évi május hó 6-ik napján.

Bosnyák Gergely,

756

kir. bír. végrehajtó.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP. Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsöléssel alkalmaztatik köszvényél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerész** Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
oskáz. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

Hazai gyártmány!

KLEINOSCHEG SEC

UJDONSÁG!

ELSŐ MINŐSÉGŰ PEZSGÓ.

KLEINOSCHEG TESTVÉREK
csász. és kir. udvari szállítók pezsgő pinezél
BUDAFOK.

Minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztő-képes gyomor, meg a **tiszta ivóvíz.** Kiváló eszköz erre a **mohai**

AGNES

forrás. A mohai víz, mondhatni, mióta a földből előbukkant, mindjárt ismeretessé lett kiváló gyógyító hatásairól.

A víz olyan mélységből ered, a milyen mélyre a talaj esetleges szennyezettségének fertőző anyagai semmi körülmények között sem juthatnak le, mert 24-féle kitűnőbbnél kitűnőbb szűrő földréteg állja útjukat, következésképpen tehát a víz

teljesen bacillus-mentes,

azaz a legideálisabban tiszta s így a legegészségesebb ivóvíz.

Ennek igazolásául

Sz. 29/1902.

730

M. k. áll. bakteriológiai intézet Budapesten.

Nem kevésbé jellemző a forrás kitűnő tulajdonságai egyikeért a tisztaságára nézve az 1902. február 18-án megejtett bakteriológiai vizsgálatról alkotott **VELEMÉNY,** mely szó szerint a következő:

Az előrebocsajtott vizsgálati eredmény tanúsága szerint a mohai Ágnes-forrás vize bakteriológiai szempontból nagyon tiszta és kifogástalan. Budapesten, 1902. február 18-án.

Dr. PREISZ HUGÓ s. k.

a m. kir. áll. bakteriológiai intézet vezetője, ny. r. tanár.

Árllapot s prospectust kívánatra bérmentve küld a mohai Ágnes-forrás kezelősége Mohán, Fejérmegye.

Főraktár Nagyvárad és környékére **Janky Antal** utóda **Kiss Károly** urnál.

Hirdetések

jutányos áron

felvétetnek a

„Tiszántul”

kiadóhivatalában.

Uj asztalos üzlet!

Van szerencsém a m. t. közönség szives tudomására hozni, miszerint Nagyváradon, **Szalárdi-utca 9-ik** szám alatt egy mai kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő

asztalos műhelyt

rendeztem be, hol modern szalon, háló és ebédlő; valamint konyhaberendezéseket a legmagasabb igényeket is kielégítőleg állítok elő. — Üzleti berendezéseket, portálokat a legcsinosabb kivitel s a legalacsonyabb árszámítás mellett készítek.

Részemről oda törekedve, hogy a n. é közönségnek mindenkor teljes megelégedésére a leglekiismeretesebb árszámítás mellett szállítsam b. megrendelését, a szives pártfogást kérve vagyok

669

kiváló tisztelettel

Lechnitzki Árpád,
asztalos mester.

Schicht-szappan

„szarvas“

vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkládósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! **Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.** !!

Utazó kosarak és bőröndök nagy választékban.

U J! Szerencse-Bazár! U J!

KARDOS LIPÓT

szerencsebazárja Nagyvárad, Szt.-Lásztó-tér 1. sz.

Tisztelettel hozom a m. t. közönség szives tudomására, miszerint *Nagyváradon, Szt. Lásztó-tér 1-ső szám alatt* (Elek József üzlete mellett) egy, a mai kornak megfelelően legmodernebbül berendezett

gyermek-játék- és diszműáru-üzletet

nyitottam, hol minden e szakba vágó cikkek úgy a kivitel, mint a *mesés olcsóságot* illetőleg versenyen felül állanak. — *Férfi-divatcikkek, turista-ingek, övek, torna- és komót-czipők, női- és férfi szalmakalapok, eső- és napernyők, harisnyák, sétabotok, valódi solingeni acél zsebkések* dus vásárlás bárkit meggyőz úgy a pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról. — Egyszerű próba vámint az árak rendkívüli olcsóságáról. Szives támogatást kérve, vagyok mély tisztelettel

KARDOS LIPÓT.

Mindennemű szobadiszek, majolika és fayence-áruk.

A t. Gazdálkodó és Kereskedő urak

szives figyelmébe!

Saját gyártmányu kötéláru üzletemet

ujabban és *zsák ponyva cladás és kölcsönzessel* bővíttem ki és nagymennyiségben történt bevásárlásaim által azon kedvező helyzetben vagyok, hogy mindenféle *gabona-, lisztes-, kender-, és lenzsákokat, gyapju és szalmazsákokat, vízhatlan ponyvákat u. m. cséplő-, kazán-, asztal-, szekér és sátor-ponyvákat, repce- és rostáló-ponyvákat, vitorla-vásznak, zsák-vásznak, ponyva- és redőny-vásznak, valamint len- és jutaáru-gyarak összes gyártmányait eredeti gyári drakban árusítom el, a legmérsékeltőbb kölcsönűdíjakat számítok jöminőségű ujsák és ponyvaimért is.*

Kötélgyártmányaim

az 1900. évi budapesti fonó- és szövő-ipar kiállításon elismerő oklevéllel,
az 1902. évi pozsonyi mezőgazdasági kiállításon I-ső rendű éremmel lettek kitüntetve.

Allandóan nagy raktárt tartok mindennemű 758.

gazdasági kötélgártmányaimból

zsákzsineg, dohány- és cserkötöző zsinórokból, melyeket kizárólagosan I-ső rendű hácskai kenderből készítették és ezeket, valamint I-a kender és kócot, kéve kötelet és a gazdálkodáshoz szükségeltető összes műszaki cikkeket nagyon jutányos árbán árusítom.

Az eddigi b. bizalmat megköszönve, kérem azt új vállalatom iránt is fenntartani, mindenkorra pontos és lelkiismeretes kiszolgálást biztosítva.

J. Weisz Mór,

Telephon: 229.

== saját gyártmányu kötéláruk, zsák és ponyva raktára ==

Nagyvárad, Kossuth-u. Andrányi palota.

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest, V. kerület, Váci-körut 32. szám

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű

gőzcséplőkészleteket, ipari czélokra alkalmas **Compoud** lokomobilokat.

MILLENIUM

fűkaszaló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeket, valamint egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Szabott, olcsó ár!

Új üzlet!

Van szerencsém a t. közönség b. tudomására adni, hogy helyben Zöldfa-utcán, Heiman Lípót és Társa czéggel szemben a mai kor igényeinek teljesen megfelelő rőfös és divat-áru üzletet nyitottam s mint fiatal kezdő kereskedő, ki 12 év óta helybeli legelőkelőbb üzletekben elsajátítottam a t. hölgyközönség jó ízléseit, be akarom bizonyítani, hogy

Új üzlet!

Zöldfa-utcán csak **Kertész Sándornál**

lehet a legdivatosabb árukat oly olcsóért beszerezni, hogy bámulatos lesz egész Nagyvárad és Biharmegye vevőközönsége előtt. Mindenkinek saját érdeke ezen mert ily szép és olcsó *soha nem volt* és nem is lesz. Például:

746 rendkívül kedvező alkalmat felhasználni, mint ily szép és olcsó *soha nem volt* és nem is lesz. Például:
 Legjobb mosó kartonok — — — — 12 kr. 140 cm. sz. koromfekete Lüsster — — 98 kr. 120 cm. sz. Tennis Lüsster minden szín — 58 kr.
 Legfinomabb selyem batiszt — — — — 25 „ 140 „ „ mintás legf. kelme 89 „ 95 „ „ Legfinomabb francia Delén 48 „
 Pongais francia batiszt, arabesk mintákkal 38 „ 120 „ „ Sottis legujabb — — — — 89 „ Fekete selyem napernyők 98 kr., legfin. 1 frt. 35 „

Rabkötött férfi és női harisnyák, zsebkendők, fejkendők, rendkívül olcsók, ágy garnitúrák, függönyök, paplanok és más százféle cikkek leírhatatlan olcsók, **de csak**

Kertész Sándor

új rőfös- és divataruházában, Zöldfa-u. (Heiman-czéggel szemben.)

Szolid és pontos kiszolgálás!

Uj üzlet!

Szabott, olcsó ár!

Első Nagyvárad Asztalos-Társaság Butorraktára

Nagyvárad, Nagy-Teleky-utca.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, miszerint

BÚTOR-ÜZLETÜNKET

megnagyobbítva, a mai kor követelményeinek teljesen megfelelőleg, a legmodernebbül berendeztük. — Dusan felszerelt raktáron tartunk *hálószoba-, ebédlő és SZALON-BERENDEZÉSEKLT*, valamint *THONET-féle HAJLITOTT BUTOROKAT*, ugyszintén *ASZTALOS és KÁRPITOS MUNKÁK* előállítását a legjutányosabb árszámítás és a legizlésebb kiállítás mellett elvállalunk. — Ugyszintén az *ESZTERGÁLYOS SZAKBA VÁGÓ munkálatok* a legolcsóbb árszámítás és a leglelkiismeretesebb kivitel mellett eszközöltetnek, valamint az e szakmába vágó munkák szintén raktáron is tartatnak. — Tisztelettel

Lukács Antal és Társa.

685

KECSKEMÉTY ISTVÁN

ÉTTERME és SÖRCSARNOKA Nagyváradon, Lukács György-(Kőfaragó)-utca sarkán.

Kitünő teke-pálya!

Van szerencsém a n. é. közönség és igen tisztelt vendégeim heces tudomására hozni, hogy *teljesen újonnan átalakított és jól gondozott* minden kívánalmat kielégítő

teke-pályámat már megnyitottam

s azt a szórakozni vágyó közönség szíves rendelkezésére bocsátottam.

Továbbá ajánlom **magyaros konyhám, tisztán kezelt boraim** jutányos ár és pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

KECSKEMÉTY ISTVÁN, vendéglős.

743

Kerthelyiség megnyitás!

Tisztelettel hozom tudomására a m. t. közönségnek, hogy *nyári kerthelyiségemet f. hó 8-án azaz vasárnap* egyik helybeli kitünő cigányzenekar közreműködése mellett ünnepélyesen *megnyitottam.*

Kitünő magyaros étkek, frissen csapolt márcziusi SÖR, valamint saját termésű, tisztán kezelt **HEGYI BOROK** felszolgálásáról gondoskodva van.

Előzékeny kiszolgálás!

Polgári árak!

Társas ebédek, vacsorák vagy lakomák étlap szerint vagy megállapított árak mellett elfogadtatnak. — **ABONENSEK** részére mérsékelt árszámítás.

Egyben van szerencsém a vidéki utazó közönség szíves figyelmébe ajánlani újonnan berendezett **VENDÉGSZOBÁIMAT**, melyek tisztántartására különös gondot fordítok, valamint **SZALLÓHELY** is jutányos ár mellett szíves rendelkezésre áll.

Egyedül álló legnagyobb
nyaraló és moly ellen biztosító vállalat.

Telefon szám: 243.

Telefon szám: 243.

Heimann Lipót és Társa

női felöltők áruháza

NAGYVÁRAD, Zöldfa-utca.

Szücsmestere: ZIMÁNYI ANDRÁS.

741

Elvállal mindennemű *szőrme-árak*, u. m.: bundák, láb-
zsákok, coliek, ruhák, szőnyegek és minden e szakhoz tartozó
árak

= nyári megőrzését. =

Kivánatra a megőrzésre szánt tárgyak el-
szállítattnak.

Ünnep és szombat napokon zárva.

(Lakás: Zöldfa-utca 5 szám., Grünfeld-féle ház.)

Az összes raktár-helyiségek tűzkár ellen biztosítva vannak

ÜZLET-ÁTHELYEZÉS!

HOFFER BERTALAN

paplangyártási telepét Fő-utca, Bazár-épületből

Szilágyi Dezső u. dr. Adorján-ház

szouterrain helyiségébe helyezte át, miről a nagyérdemű vevőközönseget
értesíti és további szives látogatását kéri.

Kész paplanok dús választékban.

Ugyanott varróleányok folytonosan felvétetnek.

686.

Előleges jelentés.

Uj! Nagy női divatáruház. Uj!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönseget értesíteni, hogy
fővárosi mintára berendezett nagy női divatáruházunkat
Zöldfa-utca 147. sz. alatt (Deutsch K. I. üvegkereskedésével szemben)
ma, vasárnap f. hó 15-én, nyitjuk meg.

Kovács L. és Társa,

Nagyvárad, Zöldfa-utca.

Magyar műbutorgyár

részvénytársaság.

Ezelőtt REISZ és PORJESZ.

Május elsejétől fogva

Szent László-tér, a holdas templom mellett.

Saját készítésű elegáns asztalos és kárpitos

BUTOROK

modern stílusban, gazdag választékban, **gyári árban.**

Szolid, szabott árak!

Hirdetmény.

Nagyvárad, Hitelbank Részvénytársaság

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

elfogad betéteket könyvecskére és folyó számlára:

6 hóig elhelyezett összeg után **5%-os** kamatot fizet.

Előnyös feltételek mellett leszámítol váltókat.

Jelzálogokra kölcsönöket nyújt.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad.

Nagyvárad, 1904. május hó.

789

AZ igazgatóság.

Hirdetések felvételnek a legjutányosabb árban a lap kiadó hivatalában

Nagy választék!

Bérma-ajándék tárgyak kedvező beszerzési helye.

Csakis jó minőségben, de ez alkalomra meglepő olcsó árban!

Arany, ezüst gyermek- és női-gyűrűk, fülbevalók, karperecek, nyakláncok, szívecskek, kereszték és amulettek.

Ezüst- és nickel-órák,

Ezüst- és nickel-láncok.

Egy 14 karátos arany nyaklánc 5 frttől feljebb.

> > > szívecske 3 frttől feljebb.

> > > kereszt 2 frt 50 krtól feljebb.

Egy ezüst óra — — — 5 frttől feljebb.

Egy ezüst óralánc — — — 1 frt 70 krtól feljebb.

SZILÁGYI GEZA órásnál

Nagyvárad, Szt. László-tér.

Nagy választék!

? Miért?

nevezik

GAEDICKE

bankházát a legnagyobb

Szerencse-gyűjtődének?

Mert ott a legtöbb főnyereményt fizették ki		
Mert ott	a 602,000	koronás jutalmat
Mert ott 3-szor	a 400,000	„ főnyereményt
Mert ott 3-szor	a 100,000	„ „
Mert ott 1-szer	a 70,000	„ „
Mert ott 4-szer	a 60,000	„ „
Mert ott 3-szor	a 30,000	„ „
Mert ott 5-ször	a 25,000	„ „
Mert ott 10-szer	a 20,000	„ „

nyerték és

mert más gyűjtőde hasonló eredményt felmutatni nem tud.

A ki tehát főnyereményhez akar jutni, siessen a XIV-dik magyar kir. szab. osztálysorsjáték **május 17. és 18-án** megtartandó huzásához postautal-

ványon vagy utánvét mellett

¹/₁ ¹/₂ ¹/₄ ¹/₈ sorsjegyet

12.— 6.— 3.— 150 koronáért rendelni

GAEDICKE A. bankházánál.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtője.

BUDAPEST, Kossuth Lajos-utca 11. sz.

Postatakarékpénztári befizetési lapokkal az összegek postadíjmentes átutalhatása céljából kívánatra szívesen szolgálunk.

Levágandó rendelőlevél:

GAEDICKE A. urnak

BUDAPEST.

Szíveskedjék czímemre I. osztályu eredeti Magy. kir. szab. osztálysorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az ellenérték: korona utánvételezendő postautalványon küldöm

Pontos cím	Név
	Allás
	Lakhely
	Utolsó posta

A nem kívánt módotól tartózkodni

500 forintot

fizetek annak, a ki **Bartilla** vizének használata mellett, üvegje 35 kr. ha ismét fogfájást kap vagy a szája bűzlik! (Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla A. örökös** (E. Winkler) Wien, 19. 1. Sommergasse 1. Kapható **Nagyváradon Vadász Albert** drogne-riájában Fő-utca, **Nyíry György, Molnár Lajos** urak gyógyszer-árában. **Berettyó-Ujjaluban Trajanovits Antal** gyógyszer-tárában. Kérjük határozottan mindenütt **Bartilla-féle** fogvizet (Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak.) Oly helyekre, hol nem kapható **bérmertve** küldök 5 üveget 2 forint 60 kr-ért.

Különös figyelmébe a költözőknek!

Függönyök, garnitúrák, szőnyegek, madracok és paplanok

órlási választékban kaphatók a már ismert olcsó és szolid árban.

Ugyis minden rőfös, rövidárúban és diszolgokban igen nagy raktár.

Tisztelettel 617

Háas Manó

Nagyvárad,
Zöldfa-utca elején.

Fehér Jenő

uri és női cipész

Nagyvárad, Fő-utczán lévő Rimanóczy-házban (Fábry-testvérek üzlete mellett).

Van szerencsém a n. é. közönség és a főt. papságnak szíves tudomására hozni, hogy egy, a mai kor igényeinek megfelelő

czipész-üzletet

nyitottam. Mint ajánló körülményt, bátorkodom felemlíteni, hogy a nagyváradai szakirányu ipariskola czipészabaszati rajzelőadója, illetve szaktanítója vagyok továbbá a szakmánál eltöltöt sok éven keresztül a külföldön, valamint hazánk nagyobb városaiban mint főszabász, munkavezető s hasonló minőségben a nagyváradai czipőgyárban is hat évig sikerrel működve magas színvonalon álló szakképzettségem folytán képes vagyok a legkényesebb igényeket is kielégíteni s minden vállalatot a legnagyobb szakértelemmel és műizléssel végzek.

Versenyárak

A főtisztelendő papság és a n. é. közönség támogatását kérve, vagyok tisztelettel

Fehér Jenő,

czipész mester.

Horváth János

szűcsmester

Nagyvárad, Nagy-Magyar-utca 332. sz.
(Saját ház, Nyárfasikátorral szemben)

ÜZLETHELYISÉG: Olaszi, Fő-utca
(Orsolya-szűzek zárdájával szemben.)

Téli ruhák, uti bundák, lábzsákok, szőnyegek stb.

nyári gondozásra

vétetnek és mint eddig, ugy ezután is pontosan, **jutányos feltételek mellett** kezeltetnek. Kéretik a n. é. közönség, hogy esetleges javításokat a nyár folyamán sziveskedjék eszközöltetni. A javításért járó díjak csak a téli ruhák elvitele alkalmával lesznek fizetendők.

Vidéki megrendelések

gyorsan és pontosan, a leglekiismeretesebben eszközöltetnek. 689

Biztosítva 12.000 korona erejéig.

Legolcsóbb órajavitó-műhely!

A közelgő pünkösdi ünnepek alkalmából **bérmaajándék-tárgyak** legolcsóbb és legcélyszerűbb hervásárlási helye

Kepes Márton,

mű-órás és ékszerész diszraktára

Nagyvárad, Bazár-épület,
(színház oldala mellett.)

hol ezen tárgyak már a következő mesés árakban kaphatók:

Valódi ezüst órák, nyitott fedéllel, fiúknak 4 frt 25 krtól
Valódi ezüst órák, dupla > > 5 > 25 >
Valódi ezüst órák, nyitott > leányoknak 4 > 50 >
Valódi ezüst órák, dupla > > 5 > 50 >
Valódi oxidált fekete acél óra > > 3 > 50 >
Kitűnő minőségű nickel órák fiuk részére 2 > 50 >
Ugyanaz dupla fedéllel 3 > 50 >

Valódi arany női órák 15 frttől feljebb.
Valódi 14 karátos arany gyűrűk 2 frt 50 krtól feljebb, ugyisintén az itt felsoroltakon kívül, értékesebb tárgyakból is dus raktárt tartok s azokat a legelőnyösebb árszámítás mellett bocsátom a m. t. közönség szíves rendelkezésére.

A n. é. közönség b. pártfogását kévre vagyok

kiváló tisztelettel

Kepes Márton,
órás és ékszerész.

Képes árjegyzék ingyen és bérmertve.

Törlesztéses Jelzálogkölcsonöket

10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 és 50 évi visszafizetésre fél éves részletekben,

melyekben a kamat és tőke törlesztése bennfoglaltatik, 500 koronától kezdve a legelőnyösebb feltételek mellett ad,

esetleg drága kamatozásu kölcsonöket konvertál a

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság Nagyváradon.

Kölcsonkéréseknél telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv beküldése szükségeseltetik.

Sz. KOCSIS JÁNOS

férfi-szabó üzlete

NAGYVÁRAD, Szent László-tér, a „Sas“ kávéház mellett

Megérkeztek

a hazai angol és francia tavaszi szöveteim a legnagyobb választékban, melyekből **jutányos árakért** a legujabb divat szerinti uri ruhákkal szolgálók.

Jó nadrág szabó munkás állandó alkalmazást nyerhet.

Tisztelettel

Sz. Kocsis János, katonai és polgári szabó

TELEFON: Iroda 67.
Gyártelep 465.

TELEFON: Iroda 67.
Gyártelep 465.

Cementárugyár, betonépítési, csatornázási és aszfaltiparvállalat

ROSENBERG IZSÓ

Iroda:
Kossuth Lajos-utca 3.

Nagyvárad.

Gyártelep:
Kert-utca 10. szám.

Elvállal mindennemű betonépítési, csatornázási, aszfaltozási, gránit- és márványterazzo munkákat.

Betonmunkálatok: védgát, fal- és gépalapzatok, me-
denczék, járdák, csatornák, szökő-
kutak, zsilipek, hidak és átereszek o o o o o

Cementárugyártás: Egyszerű és színes cementlapok,
csatornacsövek, lépcsők, fedőla-
pok, esővízfolyókák, fürdőkádak, szarvasmarha jászolok,
mindenféle műkövek. o o o o o o o o o o

Gránit és márvány egyszerű és diszes kivitelben.

Terazzo-munkálatok: Szabad, sodronybetétesek
repedésmentes módszer

Aszfaltozások: Kapualjak, udvarok, pinczék, járdák
aszfaltozása. o o o o o

Elszigetelések aszfaltbitumennel.

**Nedves lakások és pinczék vízmentesítése és gyökeres
szárazzá tétele.**

**Diszes fal- és keramitburkolatok a legjutányosabban
lesznek elvállalva.**

Költségvetés ingyen és bérmentve.

Mindennemű építkezési anyagok nagy raktára.

662 Beocsini Cementgyári Unio kizárólagos és főraktára. Beocsini Román és Portlandcement, Egresi szobrász és alabástrom gipsz. Valódi
aszfalt fedéllemezek. Kátrány fedéllemezek. Aszfalt elszigetelő lemezek. Carbolineum. Tinctoral. Menyezet nádfonat.

Jutányos árak!

Árak minden vasutállomásra!

Megnyitó ünnepély.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a

Szent László (Püspök)-gyógyfürdőt

ma, vasárnap 1904. május 15-én, (kedvezőtlen idő esetén is)

ünnepélyesen megnyitom.

Az ünnepélyen a cs. és kir. 37-ik ezred zenekara és Purcsy

753

János csabai cigány bandája játszik.

Gyönyörű sétányok, nagy őserdő, szép teraszok és éttermek, kitünő gyógyhatású
természetes meleg-fürdők, lawn-tennis, tekepálya, Cursalon zongorákkal és biliárdal

a tisztelt közönség rendelkezésére állanak.

Kitünő italokról, jó ételekről, pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról a nagy-
érdemű közönséget biztosítom.

Mély tisztelettel

Kernáts János,

fürdőbérlet.

Hajnal Ferencz

fűszer-, csemege-, ásványvíz- és vadás-
kereskedése
NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA
Széchenyi-szállóval szemben.

A tavaszi idény beálltával ajánlom friss csiraképes luczerna, lóhere, burgundi stb. gazdasági

vetemény- és virágmagvaimat,
melyeket a legutányosabb napi ár mellett számítok.

Ugyszintén a n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy mindennemű

festékarukat

berendeztem, melyekből állandó raktártartok u. m.

kencze, terpentín, laccok, brúnolók, padlilaccok, parquetzír, valamint por és olajfestékeket (minden szírnben. Ecsetek és meszelőárú

Friss, ez idényű töltésű ásvány- és gyógyvizek az

Előpataki bor és gyógyviz

főraktára Bihar, Békés és Szilágymegyék részére.

Vidéki megrendeléseknél csomagolás és vasúthoz szállítás teljesen díjtalanul eszközöltetik.

Számos megrendelést kérve, maradok

kiváló tisztelettel

577

HAJNAL FERENCZ

Ne használjon senki mást, mint a

GLOBIN

bőrtisztítószer,
mely minden cipőneműnek eredeti fényt és tartósságot kölcsönöz.

Egyed. gyár: **FRITZ SCHULZ**
jun., Act. Ges. **EGER** és **LIPCSE**

Vizgyógyintézet

és Szanatórium

Kőszegen, (Vas-megye) vasutállomás. Egész éven át nyitva, betegek és üdülők számára Gyönyörű fenyves park és sétahelyek. Legszébb gyógyeredmények. Igen olcsó ár. Prospektus bérmentve.

Tulajdonos és igazgató orvos: **Dr. DREISZKER JOZSEF.**

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatlanul

kedvez főárudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió korona nyerményénél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi időben is

a legnagyobb nyereményt és pedig:

a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,	
a 100.000 » főnyereményt a 74366. » »	
a 100.000 » » » 52528. » »	
a 100.000 » » » 94780. » »	
a 90.000 kor. főnyereményt a 109780 számú sorsjegyre	a 70.000 kor. főnyereményt az 5498 számú sorsjegyre
a 90.000 » » a 83610 » »	a 60.000 » » az 51613 » »
a 90.000 » » a 92787 » »	a 60.000 » » a 76347 » »
a 80.000 » » a 83061 » »	a 50.000 » » a 4036 » »
a 70.000 » » a 81161 » »	

és ezeken kivül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt A most következő magy. kir. szabadalmazott 14. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény **400.000**,
1 a **200.000**, 2 a **100.000**, 1 a **90.000**, 2 a **80.000**,
1 a **70.000**, 2 a **60.000**, 1 a **50.000**,
1 a **40.000**, 5 a **30.000**, 3 a **25.000**, 8 a **20.000**,
8 a **15.000**, 36 a **10.000** korona és még sok egyéb;
összesen **55.000** nyeremény és jutalom **14.459.000**
korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt — 75 vagy kor. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.— $\frac{1}{2}$ eredeti sorsjegy frt 3. vagy kor. 6.—; $\frac{1}{1}$ eredeti sorsjegy frt 6.— vagy kor. 12

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. é. május hó 17-ig bizalommal hozzánk beküldeni, miután a huzás már május 17. és 18-án lesz.

TÖRÖK A. és T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főárudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankházának Budapest.**

Kérek részemre. I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....korona összegben { utánvételezni kérem } A nem kívánt tör-
postautalvánnyal küldöm } lendő
mellékelve bankjegyekben (bélyegekben)

Pontos cím: